

PERIODICALS

ŠIAME NUMERYJE:

Labdaringas „Volungės” koncertas Detroit – 5 psl.

- Laukiant šventų Kalėdų – 2
- Ar Lietuva – represinė valstybė? – 3
- Apmąstymai iš Ellicott miestelio – 4
- Lietuvių įkurtos „Bright Child Academy” sėkmė – 5
- Iš Ateitininkų gyvenimo – 6
- Philadelphia lietuviai pildys vaikų svajones – 7
- Sportas – 8
- Pokalbis su skiautininke J. Orantiene – 9
- Apžvalgos – 10
- Apie taupymo koledžui planus – 13
- „Lituanicos” legendos mįslės – 14–15

Valiutų santykis
1 USD — 2.60 LT
1 EUR — 3.45 LT

Paminėtas Baltijos šalių ir Kanados diplomatinį santykių atkūrimo 20-metis

Ottawa (LR ambasados Kanadoje info) – Š. m. lapkričio 30 d. Kanados parlamente Senato ir Bendruomenių rūmų pirmininkai Noel Kinsella ir Andrew Scheer Baltijos valstybių parlamentų užsienio reikalų komitetų pirmininkų apsilankymo proga surengė iškilmingą Baltijos šalių diplomatinį santykių su Kanada atkūrimo 20-mečio paminėjimą. Pirmą tokią bendrą Lietuvos, Latvijos ir Estijos parlamentarų viešnagę Kanados sostinėje suruošė Lietuvos Respublikos ambasada Kanadoje.

Minėjime žodį trijų Baltijos valstybių vardu tarė Lietuvos Respublikos Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Emanuelis Zingeris. Jis pažymėjo, kad Baltijos valstybės ne tik vertina Kanados ilgametę Baltijos valstybių okupacijos nepripažinimo politiką, bet ir šios šalies užsienio politiką, kuri yra pagrįsta pagarba žmogaus teisėms ir kitoms demokratinėms vertybėms.

Dvidešimtmečio paminėjimo Kanados parlamente dalyviai.

LR ambasados Kanadoje nuotr.

Pasiektas ES politinis susitarimas skolų krizei įveikti

Briuselis (ELTA/BNS) – Gruodžio 9 dieną Belgijos sostinėje pasiektas bendras susitarimas dėl finansinės drausmės griežtinimo rodo vieną Europos Sąjungos (ES) politinę valią prisiimti atsakomybę už Europos ekonominę ateitį ir ryžtą nedelsiant spręsti euro zonos skolų krizės problemas.

Visos ES šalys, išskyrus Didžiąją Britaniją, sutiko palaikyti euro zonos naująjį „fiskalinį paketą“, nustatysiantį griežtesnes biudžetų formavi-

mo taisykles. Vengrija iš pradžių pareiškė nepalaikysianti šios sutarties, o Švedija ir Čekija dar nebuvo apsisprendusios. Tačiau naujame pranešime nurodoma, kad visos 9 euro zonos nepriklausančios šalys „nurodė esant galimybę dalyvauti šiame procese po pasitarimų su savo parlamentais atitinkamais atvejais”.

Lietuvos vadovės Dalios Grybauskaitės vertinimu, tai labai reikšmingas žingsnis į priekį, kurio jau seniai reikėjo. Prezidentės teigimu,

tai reiškia, jog Europa vienijasi ir dar glaudžiau bendradarbiaus ekonominės politikos klausimais. Pasak Lietuvos vadovės, atsakingu finansų valdymu pasižyminčios Baltijos ir Šiaurės valstybės palaiko ES Vadovų Tarybos sprendimus.

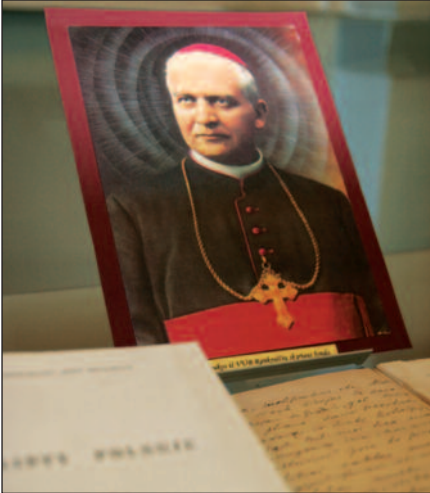
Tolesnėse ES vadovų diskusijose siūloma, jog šis susitarimas būtų taikomas 17 euro zonos valstybių, prie kurių galėtų prisijungti ir likusios ES narės, siekiančios vykdyti atsakingą ekonominę ir fiskalinę politiką.

Prasidėjo Palaimintojo Jurgio Matulaičio metai

Vilnius (ELTA) – Vilniaus arkikatedroje iškilmingai pradėti minėti Palaimintojo Jurgio Matulaičio metai. Kitamet sukanka 85 metai nuo arkivyskupo mirties ir 25-eri nuo jo pakėlimo į altoriaus garbę.

Vilniaus arkikatedroje vyko konferencija apie palaimintąjį arkivyskupą Jurgį Matulaitį, po jos iškilmingu Eucharistijos šventimu Lietuvos vyskupai pradėjo Pal. Jurgio Matulaičio metų minėjimą. Palaimintojo J. Matulaičio metų pradžios proga surengtoje konferencijoje pabrėžta, kad į Vilniaus vyskupo sostą J. Matulaitis įžengė ne skambant katedros varpams, bet tarpusavyje dėl politinės įtakos aršiai varžantis lietuviams, lenkams ir gudams, kuriuos J. Matulaitis norėjo suvienyti ir ragino tautų santykiuose laikytis krikščioniškos doros dėsnių, kurie neleidžia tautoms vienoms kitų neapkęsti.

„Palaimintasis Jurgis Matulaitis mums byloja apie gerąjį Ganytoją, kuris atiduoda savo gyvybę už žmo-

Palaimintojo Jurgio Matulaičio metų pradžioje vyskupai ragina blogį nugalėti gerumu. ELTA nuotr.

nes, ir mes jaučiamės lydimi to Ganytojo, kuris atiduoda save. Palaimintasis Jurgis, kaip vyskupas, turėjo daug įvairių programų, ir visų jų vienijanti gija buvo jo vyskupiškas šūkis ‘Blogį nugalėti gerumu’. Jis

mums primena, kad gėris gali kilti tik iš gėrio, kad gėris negali kilti iš blogio. Ir Bažnyčia gyvena tik tiek, kiek vykdo gėrį. Šiandien prašykime Mergelės Marijos, kurios Nekaltąjį Prasidėjimą švenčiame, kad jai ir palaimintajam Jurgiui užtariant mes būtume tie žmonės, kurie visada blogį nugalį gėriu”, – kalbėjo šv. Mišioms lietuvių kalba vadovavęs Šventojo Sosto nuncijus arkivyskupas Luigi Bonazzi.

Lietuvos katalikų Bažnyčios ganytojai ragina tikinčiuosius per 2012 metus giliau pažinti pal. Jurgio Matulaičio, Vilniaus vyskupo bei Lietuvos Apaštališkojo Vizitatoriaus asmenybę, jo nuveiktus darbus. Tikintieji raginami rengti piligrimystės žygius prie Palaimintojo kapo Marijampolėje bei vienytis į tautos bendrą maldos sąjūdį prašant Dievo malonės Pal. arkivyskupui Jurgiui Matulaičiui suteikti Šventojo garbę.

Pal. Matulaičiui skirti renginiai 2012 metais vyks ir Čikagoje.

Redakcijos žodis

Jau daugiau nei 20 metų, kai Lietuva yra pasaulio politiniame žemėlapyje, deja, jos politikai iki šiol sunkiai skinasi kelią į užsienio, ypač anglų kalba, leidžiamą spaudą. Tarsi jie vis dar būtų vyresnių brolių šešėlyje, neturintys ką pasakyti, dėl ko pasiginčyti o, reikalui esant, užstoti Lietuvą, paaiškinti jos vedamą politiką. Tiesa, šių metų gruodžio 6 d. „The Wall Street Journal“ nuomonių skyriuje išspausdintas Vygaudo Ušacko straipsnis gali tai pakeisti ir tapti arba gražiu pavyzdžiu ateičiai, arba gražia išimtimi. Ušackas, buvęs LR užsienio reikalų ministras, LR ambasadorius JAV, šiuo metu einantis Europos Sąjungos specialaus atstovo Afganistane pareigas, savo išsakytoje nuomonėje „My Long, Strange Journey to Afghanistan“ įdomiai sugretina Lietuvos ir Afganistano politines aplinkybes, šalims pasirinkus ar renkantis eiti demokratijos keliu. Straipsnis ne tik rodo Ušacko požiūrį į Afganistaną ir jo tolimesnę ateitį, bet ir suteikia skaitytojui daugiau žinių tiek apie Lietuvą, tiek patį autorių.

Vyr. redaktorė **Dalia Cidzikaitė**

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00 JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00
Kanadoje (USD)
metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu
metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA: JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00
Kanadoje (USD)
metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu
metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė
dalia.cidzikaitė@gmail.com
Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė – Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com
Moderatoriai – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Dar prieš advento pradžią reklamos pradėjo įtaigiai siūlyti pirkti dovanas, tarsi jos būtų Kalėdų esmė. Pati dovana yra gėris, tačiau Dievo žodis kviečia ne ištraukti į pirkimo karštligę, bet nepamesti kelio dėl takelio – ieškoti svarbiausios dovanos. Didžioji Kalėdų dovana yra Betliejaus Kūdikis, pats Dievas, norintis ateiti pas mus ir apdovanoti taip, kad to negali suvokti mūsų protas. Apaštalas Paulius sako: „Ko akis neregėjo, ko ausis negirdėjo ir kas žmogui į mintį neatėjo, tai paruošė Dievas tiems, kurie jį myli“ (1 Kor 2, 9). Tačiau Betliejaus Kūdikis ateina tik ieškomas ir kviečiamas.

Pranašas Izaijas iš Babilono nelaisvės grįžtantiems tautiečiams kalbėjo: „Per dykumą tieskite Viešpačiui kelią! Kiekvienas slėnis tegu būna užpiltas, kiekvienas kalnas bei kalva tebūna nukasta. (...) Sakyk Judo miestams: ‘Štai jūsų Dievas!’“ (Iz 40, 3–9). Pranašas skelbė tai, į ką Izraelio žmonės nekreipė dėmesio. Jiems rūpėjo tik sugrįžti iš tremties, pamatyti tėvų pasakojimuose išsvajotą Jeruzalę – to turėjo pakakti jų laimei. Tačiau pranašas Izaijas kvietė tautą atsigręžti į Viešpatį, jo ieškoti ir jo kelio laikytis.

Neseniai ir mums atrodė, kad būsime laimingi, be svetimųjų pagalbos galėdami tvarkyti savo politinį, ekonominį ir kultūrinį gyvenimą. Ne visi suprato, kad kuriant naują gyvenimą reikia Evangelijos šviesos – Dievo nubrėžtų akiračių.

Palaimintasis popiežius Jonas Paulius II mūsų Nepriklausomybės pradžioje, atsisveikindamas su Lietuva, Vilniaus oro uoste kalbėjo: „Lietuva gerai žino, ką reiškia tvarkyti žmogaus gyvenimą be Dievo. Liūdną praeities patirtį visi puikiai mena. Reikia atverti duris kitiems akiračiams. Šiam tikslui Bažnyčia siūlo

Pamąstymai laukiant šventų Kalėdų

ARKIVYSK. SIGITAS TAMKEVIČIUS

remtis Evangelija, kuri yra šviesa, apšviečianti žmogaus vertą visuomeninės pažangos kelią. Šiame kelyje kiekvienas asmuo pripažįstamas kaip gyvojo Dievo paveikslas. Šios šviesos dėka lietuviai sugebės kurti gėrį, vieningai ir taikiai gyventi.”

Gaila, bet daugelis lietuvių mąstė ir tebemąsto, kad visuomenės pažangai ir asmeninei laimei reikia tik pinigų. Daug pinigų ir nieko daugiau. Taip daugelis įklimpsta į vartotojiškumą, į juodą materializmą ir nebemato ateities akiračių. Materializmas visuomet apakina.

Dievo žodis mums primena, kad mes esame į amžinąją tėvynę grįžtantys žmonės. Žemė, nors ir atrodytų graži bei patraukli, nėra tikrieji mūsų namai. Tai laikini namai, Babilonas su savo stabais ir žmogaus nuvertinimu. Šiame Babilone daug kalbama apie moterų teises, bet jos žeminamos, jas laikant parduodamu ir perkamu daiktu. Vaikų teisėms apginti kuriamos institucijos, bet Lietuvoje niekuomet nebuvo tiek nukriaustų, tėvų meilės nepatiriančių vaikų. Niekuomet nebuvo taip nuvertinta šeima.

Apaštalas Petras apie šių laikinių namų likimą taip sako: „Viešpaties diena ateis kaip vagis. Tuomet dangūs praeis su smarkiu ūžesiu, elementai sudegs ir suskils, ir žemė su savo kūrniais sudegs“ (2 Pt 3, 10).

Adventas ragina mąstyti apie tėvynę, kuri niekuomet nesuskils ir nesudegs. Ragina šalinti kliūtis, galinčias apsunkinti mūsų kelionę į ten. Mes keliaujame į tėvynę, kai aplink save kuriame gėrį, mąstome, kad ne tik patys, bet ir kiti būtų lai-

mingi. Žygiuojame į tėvynę, neužsiimdami nevaisingomis aimanomis, bet sąžiningu darbu prisidedami prie gražesnės Lietuvos kūrimo.

Adventas nuteikia viltingai. Mes esame kviečiami ne

baimingai laukti mirties ar pasaulio pabaigos. Priešingai – drąsiai patikėti dabarties iššūkius ir neabejoti: Dievas bus su mumis net sunkių išbandymų valandomis, jei tik leisime jam būti mūsų bendrakeleiviu.

Adventas kviečia taisyti ateinančiam Viešpačiui kelią. Kartais tą kelią iš nesusivokimo ar silpnumo padarome kreivą. Todėl Dievo žodis kalba mums Jono Krikštytojo lūpomis: „Taisykite Viešpačiui kelią! Ištiesinkite jam takus!“ (Mk 1, 3). Labai aktualus šis Jono Krikštytojo skelbimas. Kurie iš mūsų galėtume teigti, jog neturime nieko, ką reikėtų pataisyti, neturime nė vienos nuodėmės, kad ją reikėtų apgailėti?

Šį mėnesį pradėdame Palaimintojo arkivyskupo Jurgio Matulaičio metus. Čia, Kauno arkikatedroje, prieš 93 metus 1918 m. gruodžio 1 d. jis buvo konsekruotas vyskupu ir paskirtas Vilniaus ganytoju. Po nelengvų, bet labai vaisingų tarnystės metų 1927 m. palaimintasis arkivyskupas Jurgis Kauno arkikatedroje buvo palydėtas į amžinąją tėvynę. Arkikatedra buvo laikinai priglaudusi jo mirtinguosius palaikus.

Gyvieiems palaimintasis Jurgis paliko įpareigojimą rikiuotis ir nešti tikėjimo šviesą. Jo gyvenimas yra pavyzdys, kiek daug galima nuveikti, kai vaikščiojama ir dirbama Dievo šviesoje. Ruošdamiesi Kalėdoms maldoje prašykime vieni kitiems malonės ir drąsos visuomet ištikimai laikytis Viešpaties rankos ir sutinkamą blogį nugalėti gerumu, kaip tai darė palaimintasis arkivyskupas Matulaitis.

LAIŠKAI

JUDĖJIMO TIKSLAS – ASMENINĖ NAUDA

Pamotė Lietuva mus išvarė, atstūmė, suskaldė ir toliau negailestingai trypia mūsų kilniausius jausmus... Nei kas mus varė, nei trėmė, patys išvažiuavome geresnio gyvenimo ieškodami. Daugelis susitvarkėme ir laimingi gyvename. Tie, kurie nesugebėjo ir Amerikoje savo gyvenimo susitvarkyti, valo svetimus namus ir prižiūri svetimus vaikus ar senelius, ir skundžiasi bei kovoja. Ši kartą – už antrą pilietybę. Juk kuo daugiau ko nors turi, tuo geriau. O jei dar esi šiek tiek galvotas ir tą savi-naudos jausmą paslepi po žėruojančiais patriotizmo šūkais, tada ta kova įgyja tikrai didvyrišką ir kilnų atspalvį.

Iš dalies aš su tais nepritapėliais kovotojais sutinku: jei pilietybė duota vienai lietuvių daliai, kuri spėjo išvažiuoti iš Lietuvos iki Nepriklausomybės atkūrimo, tai ji turi būti suteikta ir kiti. Kriterijus turi būti vienas: Lietuvos pilietybė – Lietuvoje gyvenantiems. Gavai kitą pilietybę, netenki pirmosios, nesvarbu, kada ir kodėl išvažiavai.

Sutinku, kad dipukai bėgo, gelbėdami savo gyvybę. Tačiau antroji pilietybė suteikiama ne tik dipukams,

bet ir „grinoriams“, tiksliau – jų vaikams bei anūkams. Kuo skiriasi pirmosios bangos, vadinamųjų „grinorių“ tikslai nuo trečiosios imigracinės bangos tikslų? Tiek vieni, tiek kiti važiavo į Ameriką, ieškodami geresnio gyvenimo. Tad kodėl jų vaikams bei anūkams suteikiama Lietuvos pilietybė, nors jie dažniausia nei kalba, nei rašo lietuviškai, tuo tarpu kai trečiosios bangos išeivių vaikams ta pilietybė nėra suteikiama, nors daugelis jų yra gimę Lietuvoje ir kalba lietuviškai? Būtent tokia nesąmoninga neteisybė ir sukėlė tikrą protesto bangą tarp naujųjų išeivių. Ir čia aš esu kovotojų už antrąją pilietybę pusėje.

Kovotojų už dvigubą pilietybę šurmulį jau daugybę metų palaiko ir kursto Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininkė Regina Narušienė. Pirmininkės vaikai nekalba lietuviškai. Vadinasi, jos šeimoje nebuvo kalbama lietuviškai ir nebuvo puoselėjamos lietuviškumo tradicijos? Turbūt visi pritarсите, kad lietuviybės išlaikymas prasideda nuo šeimos. Jei PLB valdybos pirmininkės šeimoje tų tradicijų nebuvo laikomasi, kodėl ji taip kovoja už pilietybės išsaugojimą? Daugybė išeivijos kartų kalba apie vieną svarbiausių savo tikslų – lietuviybės išsaugojimą

išeivijoje. Jei vaikai nekalba lietuviškai, gal geriau pirma išmokykime juos kalbos, tuo atlikdami šventą tautiškumo išsaugojimo išeivijoje misiją, o paskui kovokime dėl pilietybės?

Kas liko gyventi Lietuvoje? Lietuviai, tikrai mylintys savo tėvynę. Lietuviai, kurie sugebėjo ir Lietuvoje rasti darbus ir susikurti normalų gyvenimo lygį. Seneliai, kurie jau per seni išvažiuoti ir įsikurti svetur. Žmonės, kurie gal ir norėtų geresnio gyvenimo, tačiau renkasi gyvenimą savo tėvynėje. Gal dar tie, kurie norėtų išvykti, bet nesiryžta žengti žingsnio į nežinią. Mes, be jokios abejonės, galime spręsti, kokią gyvenimo kelią pasirinkti – pasilikti ar emigruoti. Tai – kiekvieno mūsų teisė.

Daugelis likusiųjų Lietuvoje man teigia, kad jie jaučiasi laimingesni, gyvendami savo šalyje. Kažkodėl visi kalbame, kad lietuviai išvažiuoja. Kodėl nekalbame apie tai, kad nemažai lietuvių grįžta ir Lietuvoje jaučiasi saugesni, tvirtesni? Savi tarp savų. Turiu draugų, kurie kovoja už antrąją pilietybę, tačiau tuo pačiu pasakoja, kad išvažiavę iš Lietuvos padarė didelę klaidą, nes Lietuvoje turėjo ir gerus darbus, ir namus, o paliko Lietuvą tik avių bandos jausmo genami. Po gražiais žodžiais apie pilietybę bei patriotizmą dažnai sle-

Oficialus Lietuvos statusas – demokratinė valstybė. Tačiau kai kurie pastarojo meto lietuviškos Temidės žingsniai tarsi byloja, jog Lietuva tampa labiau panaši į represinę valstybę. Tokią nuomonę susidaryti leidžia garsiausios ir daugiausiai triukšmo sukėlusios paskutinių metų baudžiamosios bylos.

Kad lietuviškoji Temidė persekioja, baudžia – nieko nuostabaus. Tokia jos paskirtis, tokia jos prievolė. Tam jai ir skiriamos lėšos iš valstybės biudžeto. Tačiau kai kurios bylos, kuriomis šiuo metu domiuosi, yra paženklintos keistu bruožu. Tą bruožą pavadinčiau noru kuo greičiau teisti, smerkti, bausti, kai persekiojama, baudžiama beveik neatsižvelgiant į gynybos argumentus. Įrodymai, kurių pagrindu persekiojami įtariamieji arba kaltinamieji, vis rečiau atrodo įtikinami. Kartais neginčijamais įrodymais pavadinami vien žodiniai išlaptintų liudininkų pareiškimai. O juk bausmės ir baudos – tikros, milžiniškos.

Štai Lietuvoje tyliai ramiai gyvenę čečėnai sutuoktiniai Gatajev buvo priversti bėgti iš mūsų šalies ir prieglobsčio ieškoti Suomijoje. Šiandien taip ir neaišku, kokios priežastys privertė mūsų VSD vadovybę persekioti Kauno rajone našlaičių vaikų iš Šiaurės Kaukazo prieglaudą įkūrusius Hadižat ir Malik Gatajev. Juk bent jau oficialiai Gatajev veikla – sveikintina: jie globojo keliolika karo Čečėnijoje metu tėvų netekusių mažylių.

Jei našlaičių globa tebuvo priedanga, kuria siekta paslėpti negražius tikslus, belieka spėlioti, kodėl lietuviška Temidė nepateikė jokių įrodymų, jog mažylių priežiūra buvo toli gražu ne pagrindinis Gatajev užsiėmimas. Prisimenant šią daug aistrų sukėlusią bylą akivaizdu tik tai, kad Lietuvos VSD agentai keletą augintinių specialiai skatino pyktis su juos įvaikinusiais Gatajev, o barnius slapta įrašyti į diktofoną. Už tokią veiklą vienai čečėnų merginai buvo siūlomos net materialinės gėrybės – galimybė turėti gerai apmokamą darbą.

O tuos augintinius, kurie nepasidavė lietuviškų džeimsų bondų provokacijoms, baugino deportuosią atgal į Čečėniją. Su vienu VSD provokacijoms nepasidavusiu Gatajev augintiniu buvau pakviestas pasisvečiuoti Suomijoje. Helsinkyje surengtoje spaudos konferencijoje suomių žurnalistams pateikiau savo versiją: kol neturiu duomenų, jog čečėnų našlaičių prieglauda tebuvo priedanga, Lietuvos slaptųjų tarnybų elgesį laikau amoraliu, smerktinu, galimai naudingu prorusiškoms jėgoms Čečė-

LAIŠKAI

piasi ne kas kita, o tik grynas naudos siekimas.

Kokia nauda Lietuvai iš piliečių, gyvenančių išeivijoje? Kokia šalis – be savųjų piliečių? Kiekvienos šalies didžiausią turtą bei jėgą sudaro jos žmonės. Šie žmonės neša didžiulę ir garbingą pilietybės našta, ir tik jie turi teisę spręsti apie Lietuvos pilietybės suteikimą išeiviams. Yra nesąžininga ir negarbinga lipti per tikrųjų Lietuvos piliečių galvas, be referendumo, veržiantis per užpakalines duris siekti pilietybės, kuri pagal visus sąžinės bei tautos gyvavimo principus daugeliui mūsų nė nepriklauso.

Laima Gaučienė
Elmhurst, IL

Ar Lietuva – represinė valstybė?

GINTARAS VIŠOCKAS

nijoje.

Panašiai žvelgiu ir į terorizmu kaltinamos Eglės Kusaitės bylą. Jei ši mergina, anot lietuviškos Temidės, tikrai buvo užkietėjusi teroristė, tikrai siekė susisprogdinti Rusijos sostinėje Maskvoje, niekaip nesuvokiu, kodėl lietuviški džeimsai bondai nepasirūpino ją sulaikyti išsigyjant sprogmenis arba atvykus į nusikaltimo vietą? Kur konkretūs, neginčijami Kusaitės kaltę patvirtinantys įrodymai?

Jei pas Kusaitę būtų surastas arba savadarbis, arba profesionaliai sukonstruotas sprogmuo, imčiau tikėti, jog mūsų teisėsaugos pateikti kaltinimai nėra iš piršto laužti. Jei Lietuvos saugumiečiai drauge su Rusijos FSB agentais būtų nusprendę sulaikyti Kusaitę nusikaltimo vietoje, taip pat neturėčiau jokių abejonių. O dabar mūsų teisėsauga Kusaitę persekioja, pasiremmdama vien išlaptintų ir neįslaptintų liudininkų žodinių parodymais. Vaizdžiai tariant, atvejais primena viduramžių laikus, kai užtekdamo kelių anoniminių skundų žodinių paliudijimų, girdi moteris raganauja, ir netrukus suliepsnodavo inkvizicijos laužas.

Kad išlaptintų liudininkų parodymai dažnųsyk yra bevečiai, byloja ir buvusio Rygos OMON milicininko Konstantin Michailov–Nikulino byla. Pirmosios instancijos teismai buvusį omonininką jau nuteisė kalėti iki gyvos galvos, nors įrodymų, jog būtent jis dalyvavo žudant Medininkų pasienio posto pareigūnus, nėra. Nėra nei kaltinamojo pirštų antspaudų, pas jį nerasti ginklai, kuriais buvo nužudyti mūsų pareigūnai, nėra žmonių, mačiusių lemingąją naktį jį Medininkų apylinkėse. Net vienintelis išlikęs gyvas Medininkų posto pareigūnas tvirtina matęs užpuoliką, nepanašų į kaltinamąjį.

Mūsų prokuratūra turinti tik vieno išlaptinto liudininko pasakojimą, esą šis girdėjo, kaip kažkas jam porino apie Michailov dalyvavimą Medininkų skerdynėse. Tačiau išlaptintas liudytojas neprisimena, kas ir kada jam tai tvirtino. Ir vis dėlto šias nuogirdas lietuviškas teismas priima „už gryną pinigą“.

Skandalo būta ir dėl išlaptinto liudininko parodymų, kada lietuviška Temidė nagrinėjo terorizmu kaltinamo airio Michael Campbell bylą. Airį gynusi advokatė Ingrida Boty-

rienė pranešė, kaip slaptojo liudytojo parodymų besiklausančiai gynybai kilo įtarimų, jog kambaryje, iš kurio savo versiją dėsto slaptasis liudytojas, esama pašalinių asmenų. Gynyba pareikalavo, kad teisėjas išsiaiškintų, ar slaptasis liudytojas tikrai sėdi vienas išlaptintose patalpose, kaip to primygtinai reikalauja Lietuvos įstatymai. Patikrinus paaiškėjo, jog kambaryje sėdi du asmenys – liudytojas ir dar vienas nenustatytas asmuo. Remiantis galiojančiais LR įstatymais, turėjo kilti didelis skandalas, juk tokius dalykus lietuviški įstatymai griežtai draudžia. Tačiau airio bylą nagrinėjęs teisėjas tam nesuteikė reikšmės. Užuoat atmetęs liudytojo parodymus kaip nepatikimus arba tendencingus, jis elgėsi taip, tarsi teismo metu nebūta jokio rimto pažeidimo.

Baisiausia, kad tokių keistų bylų sąrašas nuolat ilgėja. Štai jau ir Plungėje gyvenantis Andrius Kaveckas priverstas gintis nuo lietuviškos prokuratūros kaltinimų. Dar nežinia, kuo gali baigtis Lietuvos teismų durų varstymas šiam inteligentiškam, ramiam, Plungėje teisybės ieškotoju pramintam vyriškiui. Juk Kaveckui bandomi pristesti sunkūs nusikaltimai. Esą šis aukštąjį išsilavinimą turintis, niekad niekur neteistas, du vaikus auginantis plungiškis, kilus nesutarimams su kitu plungiškiu dėl vadovavimo butų bendrijai būdų, siekė žiauriomis priemonėmis pamokytį savo kaimyną. Kaltinimai skamba išpūdingai: ieškojo asmens, kuris sumuštų kaimyno sūnų, pažemintų kaimyno dukrą, padegtų kaimyno garažą... Gal ir galima būtų rimtai žvelgti į šiuos kaltinimus, jei nežinotume, kas tas asmuo, kurį Kaveckas neva įkalbinėjo atlikti žiaurias nusiklastamas veikas. Ogi liūdnei pagarsėjęs Pavel Iljin.

Pavel Iljin pavardė žvalgybinėmis-kriminalinėmis istorijomis besidomintiems skaitytojams turėtų būti seniai žinoma. Šis rusų tautybės LR pilietis pirmą kartą pagarsėjo 2000 m., kai savo ar nesavo noru įšivėlė į šnipinėjimo skandalą. To meto lietuviškoje spaudoje pasirodė pranešimų, kad Rusijos federalinės saugumo tarnybos pareigūnai sulaikė 24 metų Lietuvos pilietį Iljin. Pasak Rusijos slaptųjų tarnybų, Iljin yra Lietuvos VSD agentas ir įtariamas šnipinėjimu amerikiečių labui. Esą šis vaikinąs turėjo įsilaužti į Rusijos federalinės saugumo tarnybos kompiuterių tinklus.

Būtina pabrėžti, kad rusiška Temidė Iljin nei teisė, nei sodino į kalėjimą. Tad Rusijos atlaidumas šiuo atveju – labai įdomus. Savo geranoriškumą LR piliečiui Rusija grindė tuo, kad Iljin „vis dėlto jiems nepadarė žalos“. Pats Iljin spaudoje neigė šią versiją. Jis teisinosi, jog prisipažinimas išgautas jį nugirdžius.

Toliau – dar įdomiau. Nurimus šnipinėjimo skandalui, Iljin dingio iš Lietuvos. Kur jis gyveno, ilgokai niekas nežinojo. Tik vėliau paaiškėjo, jog jaunuolis apsistojo Švedijoje. Bet 2005 m. jis ir vėl – Lietuvoje. Čia jis patenka į naują, ne itin malonią istoriją: jam pateikiami kaltinimai bandžius nelegaliai įsilaužti į Vilniaus

banko kompiuterines informacines sistemas.

2010 m. į viešumą prasiveržė dar viena nemaloni istorija. Iljin apkaltintas tuo, kad sukonstravo specialią klausymosi įrangą su specialia atsiliepimo funkcija. Pasiklausymo aparatūra turėjo būti nelegaliai įrengta viename naktniniame klube Klaipėdoje. Uostamiesčio pareigūnai įtaria, kad nelegali aparatūra naktniniame klube veikė nuo 2008 m. balandžio iki 2008 m. gruodžio. Taip pat manoma, kad už nelegalios aparatūros pagaminimą Iljin sulaukė 2,000 Lt atlygio.

Deja, tai dar ne visas sąrašas istorijų, kuriose minima Iljin pavardė. 2010 m. spalio 19 d. šis vyriškis buvo sulaikytas, nes įtarta, kad jis susijęs su narkotikų gamyba bei platinimu. Teismas leido Iljin suimti 3 mėnesiams. Iljin savo kaltę kategoriškai neigia. Jo nuostata tokia: rasti chemikalai – visai ne narkotikai. Šių 2011 m. sausio 19 d. Iljin paleidžiamas į laisvę.

Taigi kaltinimai Kaveckui grindžiami vien liūdnei pagarsėjusio Iljin parodymais. Beje, Iljin liudijimai čia – labai svarbūs, greičiausiai net lemiami. Pasirodo, jų dėka Kavecką labai paprasta ilgam uždaryti į kalėjimą. Bet ar verta aklaui pasitikėti į skandalus nuolat įsiveliančio Iljin tvirtinimais? Bent jau Lietuvos prokurorai mano, jog ne tik verta, bet net būtina.

Prie paskutinių nerimą keliančių faktų derėtų priskirti ir parlamentaro Naglio Puteikio persekiojimus. Parlamentaras gali susilaukti bausmės vien už tai, kad Specialiųjų tyrimų tarnybą (STT) viešai apibūdino ne itin gražiu epitetu. Užuoat puolusi tikrinti, ar tiesą sako Puteikis, kaltindamas Klaipėdos STT skyrių neveiklumu, mūsų teisėsauga pradeda persekioti tą, kuris išdrįso pažerti kritikos. Lietuvos teisėsaugai tarsi nė motais, gerai ar blogai dirba Klaipėdos STT skyrius, jai kur kas svarbiau, ar parlamentaras turėjo teisę pavartoti žodį „svoločiai“.

1998–2003 m. leidau priedą apie Lietuvos kariuomenę. Per tuos metus ne vieną kartą teko dalyvavauti vietinės reikšmės pratybose, lankytis visuose be išimties lietuviškuosiuose kariniuose daliniuose. Ne sykį buvau išvykęs ir į užsienį aprašyti tarptautinių pratybų, rengtų Danijoje, Vokietijoje, Švedijoje, Latvijoje, Lenkijoje ar Estijoje. Tad nenuostabu, kad kartas nuo karto tekdavo susidurti ir su Lietuvos slaptųjų tarnybų darbuotojais. Omenyje turiu pirmiausią Lietuvos karinės žvalgybos ir kontržvalgybos darbuotojus.

Puikiai prisimenu, kokia nuotaka vyravo tuo metu. Niekas iš kariškių ir specialiųjų tarnybų darbuotojų nedrįso paduoti į teismą net ir pačių tendencingiausių savo kritikų. Nei žurnalistų, nei politikų. Net minties tokios nebuvo. Bent jau tuometinis Lietuvos antrasis operatyvinių tarnybų departamentas prie Krašto apsaugos ministerijos laikėsi nuostatos: jokių viešų diskusijų, jokių ginčų, jokių teismų.

Šiandien, prabėgus maždaug dešimtmečiui, matome iš esmės pasikeitusią padėtį. STT vadovybė pradeda karą prieš parlamentarą Puteikį, nekorektiškai pavartojusį keletą epitetų. Mano įsitikinimu, tai – labai pavojingas karas. Kuo daugiau jėgų bus skiriama svarstymams, kas kur ištare aštresnį žodį, tuo mažiau laiko liks stambių finansinių nusikaltėlių gaudymui. Nejaugi šiandieniniam STT vadovui ši elementari taisyklė nėra žinoma?

APMASTYMAI IŠ ELLICOTT MIESTELIO

O jei nepabusčiau...

JUOZAS GAILA

Dažnai man paskambina buvęs baltimoretis Algis Skudzinskas, labai vykusiai vadovavęs Baltimore Lietuvių pensininkų klubui, dabar gyvenantis Delaware valstijoje. Kartais kalbamės net po porą valandų, kol žmona nenuvaro jo lovon. Tad ir šį kartą plepame, nors jau netoli vidurnakčio. O plepame apie viską. Abu vienas kitam giriamės, kad esame judrūs ir nesiskundžiame nei senatve, nei skausmais. Daug kas mus riša. Abu seniai nugalėję tą patį vėžį, abiejų klausia susilpnėjusi, abiem skauda petį: jam nuo teniso, o man – nuo lapų grėbimo. Abu prenumeruojame ir „Draugą“, ir „Amerikos lietuvį“. Abu stebimės, kad pastarajame pora nuolatinių bendradarbių ištisai vanoja Ameriką, ir nesuprantame, kodėl jie joje gyvena, juk jiems atvira visa Europa, net ir Baltarusija juos mielai priimtų, bet juk nesileistų vanojama. Jie – nekvaili, aišku, geriau ką nors vanoti, nei būti vanojamu.

Šį kartą bekalbėdami prisiminėme sergančius ir mirstančius mūsų bendraamžius. Algis prasitarė: „Ryte, kai pabundu ir nieko neskauda, pagalvoju, kad gerai. Bet jei ir nepabusčiau būtų gerai.“ Patiko man šis jo pasakymas. Juk jau viską atlikome šiame gyvenime, tad ir mirtis nebaugina. Aišku, jei būtumėme musulmonai, tai jos net trokštumėme, kad susitiktume su tomis mūsų laukiančiomis nekaltomis mergelėmis...

Bet dabar rimtai. Aną dieną Baltimore pensininkams skirtame laikraštuke pamačiau straipsnį rėkiančią antrašte „O, mirtie, kur tavo geluonis?“ (O death, where is thy sting?). Įdomiausia tai, kad straipsnio autoriaus pavardė lietuviška – William Tamulonis. Jis rašo, kad senstančius žmones labiau jaudina jų artimųjų, draugų mirtys, nei jų pačių artėjanti gyvenimo pabaiga. Juos labiau gąsdina mintis, kad negalės vairuoti automobilio, kad praras savarankiškumą, nei jų artėjanti mirtis. Jie jau ne tokie materialistai, ne tokie egoistai, ir jų mintys rečiau sukasi apie save ir apie šį gyvenimą ir vis dažniau apie pomirtinį. Toliau autorius aiškina, kad tikintysis mažiau bijo mirties nei ateistas, kuris įsitikinęs, kad mirtis užbaigs jo egzistenciją, o tai sunkina jo senatvę bei sukelia daugiau psichologinių problemų. Tikintieji net linkę pajuokauti apie besibaigiančią žemišką kelionę. Tamulonis pamini kome-

diantą George Burns, kuris, išėjęs į sceną, prašydavo žiūrovų paploti prieš jo programą, nes niekad nežinai, kas gali atsitikti.

Prisimenu savo a. a. tėtį. Kai prieš keliolika metų mano sesuo pasiėmė paliegusius tėvus gyventi pas save į W. Virginia, tėtis dažnai paskambindavo savo pusseserei į Baltimore. Anot jos, jo pirmas klausimas būdavo: „Kas numirė?“ Kai ji atsakydavusi, kad niekas, jis tęsdavo: „Tai ko jie laukia?“

Vacys Laukaitis, 2007 m.
Carolyn Jankevičius nuotr.

Deja, mirties jau nebelaukia baltimoretis Vacys Laukaitis. Jis užgeso š. m. spalio 23 d. po ilgos septynerių metų kovos su liga ir mėnesį trukusio beviltiško, kankinusio gydymo. Su Vaciu Laukaičiu susipažinau 1951 m., tik ką atvykęs į Ameriką ir apsigyvenęs Baltimore mieste. Jis buvo pora metų už mane jaunesnis, į Ameriką atvykęs jau 1949 m., taigi jau įsikūręs. Abu mėgome sportą, todėl susitikus kalbos niekada netrūko. Kad ir po sunkaus fizinio darbo kartais eidavome žaisti į senųjų lietuvių emigrantų įkurtą Atletų klubą, o savaitgaliais užsukdavome ir į Lietuvių namus, kuriuose tuo laikui buvo kėgliavimo salė.

1951 m. mus, sulaukusius 21 metų, pradėjo šaukti į kariuomenę. Kai kurie, siekdami išvengti išsiuntimo į Korėjoje vykstantį karą, stojo savanoriais į JAV Karo aviaciją. Tačiau reikėjo pasirašyti, kad tarnausi ketverius metus, bet galėsi pasirinkti tarnavimo vietą. Aišku, niekas nesirinko Korėjos. (Panaši padėtis buvo vokiečių okupacijos metais Lietuvoje – norėdami išvengti priverstinio paėmimo į vokiečių kariuomenę ir išsiuntimo į Rytų frontą, nemažai

lietuvių stojo į vokiečių karo aviaciją (Luftwaffe) ir buvo išsiųsti dirbti kariniuose oro uostuose ir priešlėktuvinėje apsaugoje.) Bet Baltimore mieste dauguma mūsų pasidavė Dievo valiai: lai mobilizuoja, kur siųs, ten vyksime. Kai kuriuos išsiuntė į Korėją, kitus – atgal į Vokietiją, iš kurios ne taip seniai išvykome, mane – paplaukioti po jūras marias. Vacys buvo laimingesnis, jį kaip jaunesnį pašaukė metais vėliau, Korėjos karui baigiantis. Apmokė kariniu policininku (MP – Military policeman) ir taip dvejus metus jis praleido patrulinodamas visiškai netoli Baltimore miesto esančioje Fort Mead karinėje bazėje.

Vacys nepasiliko kariuomenėje liktiniu, nes kariuomenę mėgo. Jis buvo vienas iš pirmųjų buvusių dipukų, įstojusių į Amerikos Legiono lietuvių postą (skyrių) 154, įkurtą senųjų emigrantų, dalyvavusių karuose, iš Amerikos Legiono vadovybės gavusių leidimą postą vadinti „Lithuanian Post 154“. Tai bene vienintelis Legiono postas Amerikoje, pavadintas kitos valstybės vardu.

Legiono veikloje Vacys buvo labai aktyvus, mėgo dalyvauti įvairiuose paraduose, iškilmėse, minėjimuose. 1964–1966 m. šiam postui vadovavo ir vėliau, net ligos kankinamas, ėjo įvairias pareigas jame.

Neapleido Vacys ir sportinio gyvenimo. Buvo vienas ir gal pagrindinis Baltimore lietuvių sporto klubo įkūrėjas. Klubas su juo priešakyje yra ruošęs ŠALFASS sporto šventes, aktyviai dalyvavęs vietinėje amerikiečių sportinėje veikloje.

Tuo laiku jis su motina gyveno visai šalia Baltimore Lietuvių namų ir buvo dažnas jų svečias. Ne tik svečias, bet ir vaišintojas. Vykstant jaunimo tautinių šokių repeticijoms, per pertraukas vaišindavo jaunuosius šokėjus, ir jaunimo buvo labai mėgstamas. Pamenu, kai tik susipažinome, nutempė mane į italų restoraną. Tik ką buvau atvykęs į Ameriką, net nedrįsau žengti į restoraną. Iš tikrųjų tai ir neišgalėjau, nes uždirbau tik 75 centus per valandą ir reikėjo siųsti siuntinius Vokietijoje, stovykloje, likusiems tėvams ir seseriai. Restorane net nežinojau, ką užsisakyti. Vacys ir užsakė, ir sumokėjo, nors ir pats tuo laiku dirbo eiliniu darbininku.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, buvusi Lietuvos atstovybė tapo Lietuvos Respublikos ambasada. Joje padažnėjo įvairių renginių, minėjimų, po kurių vykdavo vaišės. Čia į pagalbą atėjo baltimoretės su kolėdūnais, raguoliais ir kitais lietuviškais skanėstais. Kažkaip prie maisto ruošėjų Aldonos Budienės, trečiaangių Rasuolės Meeks ir Nomedos Šilgalienės prisidėjo ir Vacys Laukaitis. Prisidėjo ne kaip virėjas ar kepėjas, bet kaip talkininkas sunkesniems darbams. Tad tapo dažnu ambasados lankytoju.

Mėgo jį žmonės, ir jo pažįstamų ratas buvo gausus, tiek tarp senųjų emigrantų, tiek tarp naujai atvykusiųjų. Kai imigracijos pareigūnai suėmė vizai užsibaigus nelegaliai gyvenantį, Baltimore mieste dirbantį lietuvį, Vacys išgavo leidimą jį, prieš deportaciją uždarytą su meksikie-

čiais, lankyti. Sielojomės abu, sužinoję, kad grąžintas į Lietuvą tas lietuvis nusižudė.

Jis akyiai sekdamas iš Lietuvos atvykusius ir Amerikos kolegijose ir universitetuose žaidžiančius krepšinį, skambindavo man, jei rungtynės vykdavo netoliese. Kviesdavo važiuoti, susipažinti su jais. Neseniai vartydamas Vokietijoje leisto „Žiburiai“ savaitraščio 1947 m. pageltusius komplektus, radau paminėtą Laukaitį, kaip puikiai papildžiusį Kempten „Margio“ vyrų krepšinio rinktinę, nors jis tada tebuvo mokinukas. Pradžiuginau jį tai parodęs.

Ne kartą laidotuvėse atsisveikinant su velioniu išeidavo ir Vacys trumpu, bet reikšmingu žodžiu pakalbėti apie mirusį. Prašiau jo, kad kalbėtų mano laidotuvėse. Pažadėjo...

Todėl nenuostabu, kad jo laidotuvėse – ir Mišiose, ir kapinėse – dalyvavo gausus būrys jį pažinojusių. Ypač jautrus buvo uniformuotų legionierių atsisveikinimas prie jo karsto laidotuvių namuose. Kiekvienas jų, priėjęs prie karsto, padėjo po dirbtinį aguonos žiedą, atiduodamas paskutinę pagarbą baigusiam žemiškąją kelionę. Vacys pageidavo, kad jo karstą, apdengtą Amerikos vėliava, neštų legionieriai ir Sporto klubo nariai. Karstą dengusi žvaigždėtoji vėliava buvo ceremoniškai sulankstyta į 13 trikampių, simbolizuojančių 13 pirmųjų valstijų, paminint kiekvieno trikampio reikšmę. Vėliau ji buvo įteikta jo broliui Kaziui Laukaičiui, atvykusiam iš Lemont. Sugiedoję „Marija, Marija“ palikome Vacį prie mamos kapo.

Nyksta kadaise buvęs gausus ir veiklus Baltimore lietuvių telkinys. Neatgaivina jo ir naujai atvykusieji, nors jie vadovauja ir Lietuvių namams, ir LB apylinkei. Su kiekviena mirtimi netenkame ir lietuviškų Mišių lankytojo, dažnai ir „Draugo“ skaitytojo.

Prisimenu, kaip bažnyčioje pritrūkdavo sėdimų vietų, mudu su Laukaičiu stovėdavome bažnyčios gale. Vieną sekmadienį tik ką išventintas kun. Kazimieras Pugevičius ėjo bažnyčios pakraščiu aplink, ragindamas visus giedoti. Priėjęs prie mūsų mosikavo rankomis, o iš mudviejų nė bu.... Po Mišių mus išbarė.

Kartais, kai atvažiuoju į Baltimore, užsuku į gatvę, kurioje pagaliau tėvai, atvykę iš Vokietijos, apsigyveno. Grįžęs iš kariuomenės gyvenau ir aš su jais. Kitoje gatvės pusėje gyveno ir Laukaitis su motina. Šeštadienio rytais abu plaudavome ir blizgindavome tik ką išgytus automobilius. Nepajusdavome, kaip prabėgdavo savaitgalis, ir pirmadienį vėl eidavome prie sunkaus darbo fabriko. Nebuvo mums lengva gyvenimo pradžia Amerikoje, dar sunkesnė ji buvo mūsų tėvams, viską palikusiems Lietuvoje. Nebuvo tai jokia „American dream“, apie kurią taip dažnai girdime dabar. Nepasigendu anų laikų, bet pasigendu išėjusių.

Juozas Gaila – buvęs JAV LB Krašto valdybos pirmininkas, PLB atstovas Vilniuje; gaila1@verizon.net

PRENUMERUOKIME IR SKAITYKIME

„DRAUGĄ“!

Užsakykite „Draugą“ sau ir tiems, kurie dar jo neskaito.
Nudžiuginkite jaunus šeimas, gimines, pažįstamus švenčių,
gimtadienių ar kitomis progomis, padovanodami jiems laikraštį.

www.draugas.org

TELKINIAI

Detroit, MI

„Volungės” koncertas, skirtas dienos centrams Lietuvoje paremti

Gražią rudens sekmadienio popietę, lapkričio 13 dieną, Dievo Apvaizdos parapijos šv. Mišiose nuotaikingai skambėjo giesmės. Giedoję ne tik vietinis vyrų choras, bet ir viešnios iš Toronto – „Volungės” moterų kamerinis choras. Po Mišių Detroit apylinkių lietuviai susirinko parapijos kultūros centre „Volungės” moterų choro koncertui.

„Volungės” moterų choras gyvuoja jau nuo 1997 metų, kai Toronto lietuvių choro „Volungės” vadovė Dalia Viskontienė pakvietė moterų grupelę atskirai nuo choro dainuoti šiek tiek sudėtingesnį repertuarą. Meilė lietuviškai dainai ir giesmei augo ir rišo šias dainininkes. Tą meilę savo koncertais jos skleidžia ir kitiems. Dainininkės yra koncertavusios Detroit, Putnam pas Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo vargdienės seses, Rochester miestuose, dalyvavo dainų šventėse, dažnai gieda Toronto Prisikėlimo parapijoje ir kituose renginiuose.

„Volungės” moterų chorą sudaro: dirigentė Dalia Viskontienė, akompaniatorė Ilona Damašiūtė-Beres, dainininkės – Julija Danaitienė, Judita Gabrienė, Rima Gustainytė, Žibutė Janeliūnienė, Danguolė Juozapavičiūtė, Janet Kriščiūnienė, Dana Pranaitienė, Rita Radžiūnaitė, Aldona Remesat, Rūta Rusinienė, Vilma Sabaliauskienė, Laima Šeškuvienė, Ilona Tarvydienė, Laima Underienė

Detroit Dievo Apvaizdos parapijoje lankėsi moterų choras „Volungė” iš Toronto.

ir Rasa Wilkinson.

Koncerto programa Dievo Apvaizdos parapijos kultūros centre susidėjo iš trijų dalių, buvo įvairi. Gražiais, stipriais balsais choristės giedoję, dainavo lietuvių, anglų ir lotynų kalbomis. Jų besikeičianti apranga, pagyvinta ryškiai spalvotomis skaromis ir plunksnų sagomis, stebino ir žavėjo susirinkusius.

Visas popietės pelnas buvo skiriamas „Vaiko vartai į mokslą” organizacijai paremti. Ši organizacija remia 11 pomokyklinių ir laikinos globos centrų visoje Lietuvoje. Cent-

rus lanko vaikai nuo 7–18 metų amžiaus iš socialinių rizikos šeimų. Centruose vaikai išeina įvairias charakterio ugdymo programas, gauna pavalgyti, centrų darbuotojai padeda jiems su namų darbais.

„Vaiko vartai į mokslą” valdyba iškėlė sau tris pagrindinius tikslus – suteikti finansinę ir materialinę paramą globos centrams, paruošti auklėjimo programas, kurias centrai vykdo, ir sudaryti sąlygas, kad Amerikos lietuvių jaunuoliai vasaros metu galėtų savanoriškai dirbti dienos centruose Lietuvoje.

Detroitiečiai dosniai parėmė organizaciją savo dalyvavimu koncerte ir asmeninėmis aukomis. „Volungės” moterų choras taip pat prisidėjo prie labdaringo renginio, neprašydamos jokio honoraro, susimokėdamos už kelionę ir nakvynę. Koncerto pelnas – 3,504 dol. Nuoširdus ačiū visiems ir visoms, prisidėjusiems prie koncerto ruošos darbų.

Širdingai dėkojame už paramą „Vaiko vartai į mokslą” organizacijai!

Koncerto rengėjos

St. Petersburg, FL

Lietuvių įkurtos „Bright Child Academy” sėkmė

EUGENIJA MISEVIČIENĖ

Ne taip seniai JAV lietuviškoje spaudoje buvo rašoma apie lietuvaitei iš Florida valstijos – Rūtą Bubnytę, kuri prieš trejetą metų, padedama gyvenimo išrinktojo Luko, West Palm Beach miestelyje atidarė vaikų darželį „Bright Child Academy”, kurį lankė ir keli lietuviukai. Prieš metus spalio mėnesį toje vietovėje lietuviai atidarė dar vieną darželį. Šios abi įstaigos, kaip ir jų vadovai, jau užsitarnavo gerą vardą, o jų verslas įvertintas aukščiausiais apdovanojimais.

Buvusi kaunietė Bubnytė į JAV atvyko būdama 17 metų. Ji nuo vaikystės paslapčia svajojo kada nors tapti darželio mokytoja, nors buvo veikli ir kitose srityse. Įstojusi į koledžą, lietuviė siekė verslo vadybos diplomo. Įpusėjus mokslams, jai pasi-taikė galimybė padirbėti darželyje. Tada Rūta ir suprato, kad tai galėtų būti ne tik svajonių darbas, bet ir geras verslas. Tad būdama vos 24-erių, ryžosi įkurti savo bendrovę. Per tą laiką, kol dirbo darželyje, Rūta įgijo mokytojos diplomą, vėliau gavo direktorės pažymėjimą.

Planai buvo įvairūs: statyti naują darželį, įrengti darželį jau egzistuojančiose patalpose arba nupirkti jau įkurtą ir veikiantį verslą. Finansų ir laiko atžvilgiu trečiasis variantas jaunai porai buvo priimtiniausias. 2009 m. vasario 27 d. Rūtos svajonė išsipildė – ji tapo oficialia darželio, kurį pavadino „Bright Child Academy”, savininke.

Verslas nuo pat pradžių sekėsi, jaunuoliai vis ši bei tą tobulino, pradedant pastato apdaila, baigiant naujoviškomis mokymo programomis. Praėjusiais mokslo metais abu lietuvių vadovaujami darželiai dirbo pilnu pajėgumu – mokyklos buvo pilnos. Mokomąją programą baigė 50 vaikučių, tarp jų – 4 lietuvačiai. Likusios amžiaus grupės tęsia mokslus ir šiais metais. Vasarą darželiai šiek tiek ištuštėja, tačiau, prasidėjus naujiems mokslo metams, abi mokyklos sparčiai pilnėja.

„Labai didžiuojamės ir džiaugiamės, kad pir-

Rūta ir Lukas su dukrele Karolina.

masis mūsų darželis gavo ‘National Accreditation Commision for Early Education Program’ apdovanojimą. Tai yra aukščiausias valstybės įvertinimas visose darželio tiekiamų paslaugų srityse. Kad gautumei tokį įvertinimą, reikia mažiausiai metų paruošiamojo darbo, atitikti visus valstybės iškeltus aukščiausius reikalavimus, – pasakoja Rūta. – Tą pačią programą diegiame ir antrajame darželyje.” „Bright Child Academy” gavo ir „Gold Seal Quality Care” apdovanojimą už puikų aptarnavimą, mokymo programą ir vaikučių priežiūrą. Šis įvertinimas labiausiai atspindi darželio pasiekimus pedagoginėje srityje. „Bright Child Academy” ir toliau laikosi savo užsibrėžto tikslo – teikti ir plėtoti aukšto lygio priežiūros ir mokymo paslaugas.

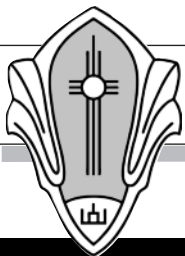
Tikrai džiugu, kai nuoširdus lietuvių darbas įvertinamas aukščiausiais apdovanojimais. Šiuo metu Rūtai talki-

na 18 darbuotojų, tarp kurių yra ir jos tėtis Alvydas. Nors antrasis „Bright Child Academy” darželis atidarytas tik prieš metus, jis neatsilieka nuo savo pirmtako: turi vaizdo kamerų sistemą, kuri leidžia tėvams stebėti vaikučius per internetą iš bet kurio pasaulio krašto, atnaujinti baldai, žaislai, žaidimų aikštelė ir mokomosios priemonės. Šiuo metu Rūta aktyviai dirba antrojo darželio plėtros klausimu: „Kadangi žemės nuosavybė mums tai leidžia, norėtume praplėsti pastato plotą. Teoriškai šis projektas mums leistų gauti leidimą prižiūrėti iki 100 vaikučių. Šiai dienai galime rūpintis tik 45 mažyliais”, – savo planais dalijosi lietuvaite.

Rūta nemažai dirba ir toliau sėkmingai plėtoja verslą, bet tai lietuvaitei netrukdo gausinti ir savo pačios šeimą. Prieš pusmetį Rūta su Luku susilaukė dukros Karolinos. „Mėgaujamės tėvyste, nepamiršdami ir savo verslo. Karolinai šiuo metu yra 6 mėnesiai. Neabejoju, jog kai jai sukaks vieneri, ji bus viena iš ‘Bright Child Academy’ mokinukų”, – džiaugiasi Rūta.

Nuotraukos iš Rūtos Bubnytės asmeninio albumo.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaktorė: Vida Kuprytė • El. paštas: draugas@ateitis.org

Kadras iš filmo. Stefanijos Ladigienės atvaizdas.

— s. Nijolė Sadūnaitė, Sibiro kankinė Adelė Dirsytė ir Stefanija Ladigienė. Kad popietė neprailgtų, buvo parodytas filmas tik apie trečiąją — apie mažiau mūsų visuomenėje žinomą generolo Kazio Ladigos žmoną, ateitininkę, moterų švietėją, 1926 m. išrinktą Seimo narę, žurnalų redaktore, šešių vaikų motiną, sovietų kalinę Stefaniją Paliulytę-Ladigienę.

Pusvalandžio trukmės filme neatskleisi visų šios didingos moters bruožų, todėl filmų kūrėjai paryškino tik vieną — jos sugebėjimą ar nusistatymą motiniškai mylėti kiekvieną sutiktą gyvenimo bendrakeleivį net sunkiausiomis lagerio sąlygomis, kai pačios jėgos buvo šaltčio, alkio ir sunkaus darbo nualintos.

Stefanijos Ladigienės gyvenimo pašaukimas buvo būti Motina tikra to žodžio prasme. Tai atskleista filme ją pažinusių žmonių pasakojimais. Dr. Irena Veisaitė, Lietuvoje žinoma teatrologė, pasakoja, kaip ji, jauna žydaitė, vokiečių okupacijos metais pabėgusi iš Kauno geto, buvo Stefanijos Ladigienės slepiama ir globojama. Ji labai jautriai papasakoja, kad Ladigienė ją priėmė kaip savo dukrą, ją mylėjo, priglaudė ir tapo mergaitės antroji mama.

Žmogiškumas nežmoniškomis sąlygomis

Čikagos visuomenė susipažįsta su Stefanijos Ladigienės iškilia asmenybe, parodyta filmų serijoje „Lagerių moterys“

Bolševikai suėmė Stefaniją Ladigienę 1946 m. Ji buvo kaltinama, tarp kitų gerų darbų, kad buvo ir ateitininkė. Kalėjo Lukiškėse, Pečioros lageriuose, Taišete. Jos bendrakalvinės liudija, kaip ji motiniškai kiekvieną mylėjo, globojo, ramino, slaugė, nuotaikas kėlė, išvargusias glaudė ir glostė. Iš pasakojimų kuriamas šventos moters vaizdas. Tai pavyzdys kiekvienam lietuviui.

Su Stefanijos Ladigienės asmenybe galima išsamiau susipažinti perskaičius 2004 m. Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro išleistą knygą apie jos gyvenimą. Knygoje, pavadintoje „Esame“, skelbiamas jos dienoraštis, laiškai, publikacijos, taip pat jos artimųjų, bendraminčių atsiminimai, nuotraukos.

Filmo peržiūroje dalyvavo ir šios serijos sumanytoja, „Ateities“ redaktorė Reda Sopranaitė, atvykusi iš Vilniaus. Ramunė Ku-

Čikagos moksleivių ateitininkų kuopos pirmininkas Kovas Kulbis pasveikino projekto sumanytoją, „Ateities“ redaktore, Redą Sopranaitę.

Lietuvių Fondo salėje susirinko per 200 žiūrovų pamatyti filmus apie „Lagerių moteris“. Tarp jų — ir didelis būrys moksleivių. Rimtai nusiteikusios Kun. A. Lipniūno/Prez. A. Stulginskio moksleivių ateitininkų kuopos narės (iš k.): Ugnė Dinsmonaitė, Gabrytė Razmaitė, Lilė Sadauskaitė ir Siga Kisieliūtė.

bilūtė išvardijo Sopranaitės nuveiktus darbus: ne vien sumanė puoselėti ir remti filmų seriją apie sovietų kalintas moteris, ne vien išleidžia 10 „Ateities“ numerių per metus, bet yra sumaniusi ir kitų projektų: išleido spalvojimo knygutes vaikams, sudarė „Ateities“ žurnalo rinktinių straipsnių knygas, suorganizavo keliaujančias stovyklas „Valančiaus keliais“ ir „Partizanų keliais“, 2011 m. vasarą — Vilnius-Punskas-Seinai, padėjo sukurti dokumentinį filmą „Šimtas ateities metų“, skirtą Ateitininkijos jubiliejui. Ir visa tai yra atlikusi savo laisvalaikiu! Čikagos moksleivių ateitininkų pirmininkas Kovas Kulbis pasveikino redaktore Sopranaitę ir įteikė jai gėlių puokštę.

Visus susirinkusius pavaišino Pal. Jurgio Matulaičio misijos nariai ir Čikagos ateitininkai sendraugiai.

Kitus serijos filmus bus galima pamatyti tinklavietėje www.bernardinai.lt arba savo parapijose.

Vida Kuprytė

Ateitininkų Kūčių šventė

Kviečiame ateitininkus ir jiems prijauniančius su šeimomis ar be šeimų dalyvauti bendroje Kūčių šventėje sekmadienį, gruodžio 18 d., 1 val. p. p. Jaunimo centre (5620 S. Claremont, Chicago).

Registruoja dr. Ona Daugirdienė tel. 630-325-3277 arba el. paštu odaugirdas@hotmail.com. Palikdami žinutę, būtinai telefono atsakove pasakykite ar el. pašto laiške parašykite ir savo telefono numerį. Patvirtinsime jūsų registraciją skambučiu.

Ruošiama Korp! Giedros istorija

Kas turi nuotraukų, atsiminimų ir žinučių apie Korp! Giedrą JAV, Vokietijoje ar Lietuvoje, korporacijai priklausiusių narių pavardes, prašome atsiųsti Ramintai Marchertienei, 1380 Chestnut Crossing Dr., Lemont, IL 60439, tel. 630-243-9488, el. paštas: ramintam@hotmail.com

Moksleiviai, registruokitės Žiemos kursams!

MAS Centro valdybos ruošiami Ateitininkų pasaulėžiūros kursai įvyks š. m. gruodžio 26–sausio 1 d. Amerikos lietuvių Romos katalikų federacijos stovyklavietėje, Dainavoje. Registruokitės tinklalapyje www.mesmas.org.

„Ateities“ prenumerata — puiki kalėdinė dovana

Artėjant šv. Kalėdoms, mintys krypta, kaip pradžiuginti savo artimuosius. Padovanokite „Ateities“ prenumeratą. Vienerių metų prenumerata JAV gyventojams yra 45 dol., o padovanoti giminėms, draugams, mokyklai ar kuopai Lietuvoje — tik 20 dol. Čekį išrašykite „Lithuanian Catholic Federation Ateitis“ vardu. Čekio „memo“ eilutėje pažymėkite, kad tai „Ateities“ prenumeratai. Savo prašymą ir čekį siųskite JAV prenumeratų koordinatorei: Ramunei Kubiliūtei, 808 Judson, 3B, Evanston, IL 60202. Jei turite klausimų, parašykite el. paštu: rkkubilius@yahoo.com

Philadelphia lietuviai pildys vaikų svajones

DALIA CIDZIKAITĖ

Advento metas kviečia pažvelgti ne tik į save, bet ir pastebėti aplink mus esančius, ypač tuos, kurie gyvena nepritekliuje, yra pasiligoję ar neįgalūs, pamatyti tuos, kurie, artėjant šv. Kalėdoms, svajoja apie dovanas, nors ir žino, jog greičiausiai šiais metais Kalėdų senelis juos aplenks. Kad tokių vaikų būtų kuo mažiau, du lietuviai – Andrius Čepkus ir Julius Gregorauskas – sugalvojo vaikų, gyvenančių sunkiomis sąlygomis ar socialinės rizikos šeimose, kalėdinių dovanų svajones paversti realybe – paskelbti jas internetinėje svetainėje, pavadintoje Vaikusvajones.lt.

2010 metais pradėjusios veikti svetainės sumanymas paprastas: apsilankę joje rasite vaikų (nuo 1 iki 14 metų), kurie svajoja gauti kalėdinių dovanų, tačiau kurių tėvai jiems negali nupirkti, svajones. Štai 5 metų Justė ir 10 metų Dijana svajoja turėti lėlę, o vienuolikos sulaukęs Darius jaustųsi laimingas gavęs riedučius. Svetainės autoriai kviečia išsirinkti vaiko svajonę ir įgyvendinti ją arba asmeniškai, arba paaukojant tam pinigų.

Vaikusvajones.lt autoriai – interneto ir informacinių technologijų specialistai, todėl ne veltui savo sumanymui įgyvendinti jie pasirinko virtualiąją erdvę. Pasak Andriaus ir Juliaus, „kasdien matome, kaip informacinės technologijos keičia mūsų gyvenimą ir leidžia kai kuriuos dalykus daryti greičiau ir patogiau, tad ir pagalvojome: kodėl technologijos negalėtų padėti daryti gerus darbus?“

Projektas „Vaikų svajonės“ šių dviejų žmonių gyvenime užima ypatingą vietą, nes jo tikslas – sukurti

dar vieną galimybę žmonėms daryti gerus darbus ir taip padėti įgyvendinti nors kelių, bet konkrečių vaikų svajones.

Rengdami projektą Andrius ir Julius galvojo, jog dauguma žmonių rinksis tiesiog aukoti pinigus. Bet pernai metais jie išvydo ką kita: didžioji dauguma svetainėje apsilankusių žmonių vaikų svajones įgyvendino patys ir tik maža dalis aukojo pinigus pervedimu. Vaikusvajones.lt sumanytojai neslepia džiaugsmo. „Išėjo tik geriau, – sako jie, – nes jau pats dovanos rinkimas ir pirkimas yra malonus nuotykis dovanojančiajam, o ir vaikui daug maloniau gauti ne tik savo svajonę, bet ir dalelę dėmesio.“

Šiais metais projektas išaugo – vaikų padaugėjo maždaug tris kartus, o savivaldybėje – 10 kartų. Tačiau pagausėjo ir projektui padedančių žmonių bei įmonių skaičius, kurių gretas neseniai nusprendė papildyti ir JAV LB Philadelphia apylinkė, vadovaujama Mariaus Vilemaičio. Apie sumanymą tapti projekto Vaikusvajones.lt dalyviais ir rėmėjais kalbamės su **Mariumi Vilemaičiu**.

– Tiek Lietuvoje, tiek tarp JAV lietuvių turime ne vieną gražų labdaros projektą, vertą mūsų dėmesio. Kodėl susidomėjote būtent šiuo projektu? Kuo jis Jus sujaudino, „užkabino“?

– Tikra tiesa, kad turime nemažai paramos projektų. O ir aš pats palaikau mintį, jog geriau mažesnis kiekis, tačiau didesnės apimtys. Tačiau akivaizdu, kad viena ar dvi paramos organizacijos visiems lygiai dėmesio neskirs. „Vaikų svajonių“ sumanymas man patiko tuo, kad jis susitelkė į vieną iš labiausiai mūsų pamirštų grupių – sudėtingomis są-

lygomis gyvenančių vaikų, kurių dauguma nors ir auga šeimose, tačiau dėl vieno ar kitų priežasčių jų vaikiškoms svajonėms įgyvendinti dažnai stinga pinigų. Juk pats puikiai pamenu savo vaikystę, kai ilgai laukta svajonė išsipildydavo. Kai savaitėmis ar net mėnesiais svajotas konstruktorius atsirasdavo po eglute, kuris taip paskatino susidomėjimą mechanika, jog paauglystėje teko perdarinėti dviratį ar taisyti automobilį, vėlesnėse mokyklos klasėse ar net universiteto braižybos paskaitose palengvino vaizduotę ar įkvėpė naujam bandymui mechanikos laboratorijoje. O ką reiškia, kai po ilgai ir garsiai reikštų norų tėvai nuperka futbolo kamuolį, su kuriuo kieme surengiame ne vienas vietinės reikšmės varžybas, tuo metu galvodami, kad įrodėme gretimo kiemo vaikams, jog esame geresni, pamiršdami du kart didesnę pralaimėjimų skaičių. Dabar tai prisimindamas džiaugiuosiu, kad turėjau galimybę kasdien aktyviai sportuoti ir bendrauti su bendraamžiais, o akys išliko labiau apvalios kaip kamuolys, nei kvadratinės kaip televizoriaus ekranai. Tik dabar suprantu, kad tokie kiemo žaidimai išmokė dirbti komandoje, laužant aritmetikos taisykles, kurios neigia, kad vienas plius vienas yra daugiau nei du.

– Kodėl Jūsų vadovaujama Philadelphia LB apylinkė nusprendė, jog Vaikusvajones.lt yra jos paramos ir dėmesio vertas projektas?

– Tai nulėmė keletas priežasčių. Visų pirma jau senokai tarp bendruomenės narių kalbame, kad bendruomenė tai nėra kažkoks fiksuotas žmonių skaičius, kurie yra „priimti“ arba „nepriimti“ į bendruomenę, kad pačios bendruomenės veiklą turėtume vertinti ne sausais skaičiais tokiais kaip turimų narių ar suorganizuotų renginių skaičius, surinktų ar išleistų pinigų kiekis. Bendruomenę aš mieliau vertinčiau pagal tai, kiek tarpusavyje yra bendrumo, kaip greitai mes vienas kitam ištiesiame ranką ar pasiūlome pagalbą. Vertinčiau pagal tai, kiek mes susikuriame džiaugsmo sau ir kitiems. Vertinant pagal tai, manau, prasideda nauja, anksčiau jau mano paminėta aritmetika, kur vienas plius vienas yra gerokai daugiau nei du. Įdomiausia yra tai, jog tuomet tokia aritmetika veikia daugelyje sričių, net ir finansuose. Pavyzdžiui, dalį pinigų leidimo aš matau, kaip tiesiog džiaugsmo pačiam suteikimą. Jei vieną monetą išleisiu daiktui, kuris man nėra labai būtinas, tai man suteiks tik valandą džiaugsmo. Tačiau jei tą pačią monetą išleisiu kažkam kitam, kuriam galbūt nupirktas daiktas bus toks reikalingas, kad tai ne tik suteiks dieną ar net savaites džiaugsmo, bet ir aš pats patirsiu daugiau džiaugs-

mo, nei tą monetą išleisdamas sau. Tad net ir būnant egoistu laimima. Esu tikras, jog kiekvienas turime bent lašą, kurį galime atiduoti kitiems.

Kita priežastis buvo ta, kad aš pats labai gerai pažįstu vieną iš Vaikusvajones.lt sumanytojų – Julijų ir tikiu jo sumanymais. Todėl yra labai malonu prisijungti prie sumanymo ir jį auginti.

– Projekto Vaikusvajones.lt sumanytojai ir vykdytojai pokalbyje su Bernardinai.lt žurnalistu primena mums apie sniego gniūžtės efektą: kai geras sumanymas atneša kartais sunkiai įsivaizduotų ar lauktų vaisių. Kokio sniego gniūžtės efekto tikitės Jūs, Philadelphia LB, prisijungdama prie šio sumanymo?

– Mes tikimės, kad tokios paramos akcijos nebus vienkartinės. Ir nebūtinai „Vaikų svajonės“, nebūtinai Kalėdų metu. Mūsų bendruomenėje taip pat vykdomos įvairios akcijos, tokios kaip mokyklėlės parama ar kiti. Prie kiekvienos stengiamės pagal galimybes prisidėti. Tačiau nenorime apsiriboti vien tik Philadelphia, norisi prisidėti ir prie Lietuvoje esančių akcijų. Norime vis dar jausti ryšį su Lietuva ir tai daryti ne tik kalbomis. Labai svarbu mums išsaugoti tradiciją padėti kitiems. Ir nesvarbu, kokia forma. Čia, manau, ir būtų toji sniego gniūžtė.

– Pasvajokime: Vaikusvajones.lt sumanymas persikelia į JAV ir tampa JAV lietuvių vaikų svajonių išsipildymo vieta... Ar tai įgyvendinama? Ar imtumėtės to?

– Manau, kad tai ne tik įgyvendinama, bet jau ir vyksta. Pavyzdžiui, JAV mastu veikia Lietuvių Fondas, kuris tikrai nemažai prisideda prie itin plataus paramos sąrašo. Taip pat kiekvienoje bendruomenėje vykdomos vietinės reikšmės akcijos. Tad jau vyksta. Ir tai ne tik vaikams. Pats imčiausi tik tokios veiklos, kuri turi laisvą nišą. Jei matau, kad sritis, kurioje norisi padėti, jau užimta, mieliau prisidėsiu prie organizatorių, kaip tai atsitiko su „Vaikų svajonėmis“. Kasmet prisidedu prie mokyklinio inventoriaus supirkimo sunkiau gyvenančių šeimų vaikams savo paties gimtajame miestelyje. Taip bent galiu gražinti dalį duoklės miesteliui, kuris kentėjo mano vaikystės ir paauglystės išdaigas (šypsosi).

– Gal jau žinote, kurį vaiko iš Vaikusvajones.lt norą paremsite asmeniškai?

– Aš pats asmeniškai jau turiu išsirinkęs du vaikų norus. Abu jie susiję su lavinamaisiais žaislais. Tikiau, kad tai suteiks vaikams ne tik džiaugsmo, tačiau ir bus puiki priemonė mokytis.

Philadelphia LB (<http://phillylac.org/?p=566>) prie projekto „Vaikų svajonės“ kviečia prisidėti ir kitus JAV lietuviškus telkinius ir pavienius lietuvius.

Kadangi gyvenant JAV pervesti pinigus tiesiai į Lietuvą nėra lengva, čekių galima siųsti Philadelphia Lietuvių Bendruomenei. Čekių su pažymėta Jūsų pasirinkta vaikų svajone siųskite iki šių metų gruodžio 20 d. adresu: Lithuanian American Community in Phildelhpia, 1736 Alba Road, Willow Grove, PA 19090. Dėl detalesnės informacijos, kaip prisidėti gyvenant JAV, skambinkite telefonu: (609) 742-7593. Prieš pat Kalėdas visos surinktos lėšos JAV bus vienu metu pervestos projekto vykdytojams.

SPORTAS

„Lituanica” dalyvaus salės futbolo pirmenybėse

EDVARDAS ŠULAITIS

Nors buvo manyta, kad „Lituanicos” („Liths”) futbolo komanda ir šią žiemą praleis „Metropolitan Soccer” lygos salės („Indoor”) sezoną, tačiau, žaidėjams finansiškai prisidėjus prie pradinio mokesčio (o jis yra daugiau nei 2,000 dol.), nuspręsta po dvejų metų pertraukos grįžti į šias didelio masto varžybas.

Kadangi ši sezoną visos pirmenybėse dalyvaujančios komandos (jų yra 14) žais vienoje grupėje, prireiks 13 sekmadienių joms užbaigti. Todėl rungtynės prasidės žymiai anksčiau nei tada, kai kiekvienoje grupėje susitikdavo 10 komandų.

Šių metų pirmenybės prasidės jau gruodžio 11 d. tradicinėje vietoje – „Odeum Expo ir Sports” centre (1033 N. Villa Ave, Villa Park, IL). Pirmąjį sekmadienį „Lituanica” jėgas išbandys su „Kickers” klubo atstovais. Rungtynių pradžia – 5 val. p. p.

Iš viso tą popietę ir kiekvieną sekmadienį vyks po 7 susitikimus nuo 2 val. p. p. iki 7:15 val. v. Vienoms rungtynėms skiriama 45 min. (du kėliniai po 20 min. ir trumpa pertraukėlė).

Antras susitikimas, kuris įvyks gruodžio 18 d. 4:15 val. p. p., mūsiš-

kius suves su viena pajėgiausių komandų „Eagles”. Vėliau dėl Kalėdų ir Naujųjų metų bus dviejų savaičių pertrauka. Trečias rungtynes komandos žais 2012 m. sausio 8 d. „Lituanica” tą sekmadienį kovos su „Zrinski” komanda (žais 5 val. p. p.), o ketvirtame pirmenybių rate sausio 15 d. 6:30 val. v. mūsiškiai rungtyniaus su silpnoka „SC Scripska”.

Iš mums atsiųsto pirmenybių tvarkaraščio matyti, jog jos baigsis kovo 12 d., tada bus sužaistas paskutinis – 13-asis – ratas. Kadangi varžybos vyks po stogu, rungtynės dėl blogų oro sąlygų nebus atidėtos, ir pirmenybės turės vykti pagal sudarytą tvarkaraštį.

Smagu, kad „Lituanicos” žaidėjai gana didelę įstojimo mokesčio dalį sumokėjo patys, nes šis klubas dabar jokios paramos iš niekur nebe- gauna.

Lietuviai sporto sirgaliai kviečiami gausiai šiose pirmenybėse dalyvauti, juk nedažnai per vieną popietę yra galimybė išvysti visas geriausias Čikagos ir apylinkių futbolo komandas. Būdavo laikai, kada į „Odeum” sugužėdavo beveik šimtinė mūsų futbolo sirgalių. Būtų gerai, kad ir dabar bent pusė jų ateitų.

Ukrainietis boksininkas čempiono vardo dabar negins

EDVARDAS ŠULAITIS

Ilgametis pasaulio sunkaus svorio bokso čempionas Vladimir Kličko (amerikiečiai jį vadina Wladimir Klitschko) atšaukė šį šeštadienį, gruodžio 10 d., Diuseldorfe, Vokietijoje, turėjusią įvykti dvikovą su prancūzu Jean-Marc Mormeck.

35 metų amžiaus ukrainietis Kličko, kurio vyresnis brolis Vitalij taip pat yra vienas iš sunkiasvorių grupės čempionų, turėjo pasitraukti iš numatytos kovos su prancūzu dėl praėjusį savaitgalį jam atliktų dviejų operacijų, kurių metu pašalinti inkstų akmenys.

Pasaulio bokso čempionai ukrainiečiai broliai Vladimir ir Vitalij Kličko.

Ukrainietį operavęs Diuseldorfo miesto universitetinės ligoninės gydytojas po operacijos sakė, kad jo pacientui jau yra geriau ir kad skausmo Kličko jau nebejaucia. Ta-

čiau sportininkas yra labai nusilpęs ir nebūtų protinga ryžtis dabar boksuotis.

Kličko bokso partneris 39-erių Mormeck – kietas riešutas, per savo profesionalią karjerą yra pelnęs 36 pergalės (22 iš jų nokautais), patyręs tik 4 pralaimėjimus.

Dabar svarstoma, kad šios rungtynės gali būti nukeltos į 2012 m. kovo 3 dieną, nes Kličko prieš tai laukia dar viena privaloma kova.

Ateinančio šeštadienio susitikimas su prancūzu turėjo būti jo 20-osios čempiono vardą ginančios rungtynės ir jo pirmasis pasirodymas ringe nuo to laiko, kai 2011 m. liepą Vladimir įveikė Didžiosios Britanijos atstovą David Haye. Kličko per savo karjerą yra laimėjęs 56 kovas (49 iš jų nokautais), pralaimėjęs 3.

V. Kličko gimė 1976 m. kovo 25 d. Kazachstane. Iki šiol laimėjęs net 5 sunkiasvorių grupių titulus. Ilgą laiką jo namai buvo Vokietijoje, tačiau 2004 m. jis kartu su broliu Vitalij persikėlė gyventi į Beverly Hills, California, JAV. Boksininkas kalba 5 kalbomis: ukrainiečių, rusų, latvių, vokiečių ir anglų.

Šis vyras jau 1993 m. laimėjo Europos jaunių bokso sunkaus svorio čempionatą, o 1994 m. Turkijoje iškovojo sidabrą pasaulio jaunių pirmenybėse. Kličko yra vadinamas Plieniniu plaktuku, o į pasaulio bokso žinovų akiratį pateko 1996 m., kai Atlanta olimpiadoje laimėjo aukso medalį.

Šis stiprus ukrainietis savo pirmąjį WBO pasaulio titulą sunkiasvorių grupėje iškovojo prieš 11 metų – 2000 m. spalio 14 d. įveikęs amerikietį Chris Byrd.

Pirmosios NBA sezono rungtynės

PAUL TRIUKAS

Pirmosios šio sezono rungtynės vyks New York mieste 12 val. p. p. vietos laiku tarp vietos „Knicks” ir „Boston Celtics”. Vėliau Dallas mieste rungtyniaus šių metų NBA baigiamųjų varžybų dalyviai Dallas „Mavericks” ir „Miami Heat”. Pasi- baigus šioms rungtynėms, Los Angeles susigrums „Chicago Bulls” ir

vietos „Los Angeles Lakers”. Kalėdų dienos pabaigoje Oklahoma City susikaus „Orlando Magic” ir „Oklahoma City Thunder”. Vakaras pasi- baigs San Francisco, kur į kovą stos „Los Angeles Clippers” ir „Golden State Warriors”.

2011–2012 metų sezone vyks 66 rungtynės. Priešsezoninės rungtynės prasidės gruodžio 16 dieną.

„Davis Cup” laimėjo Ispanijos rinktinė

PAUL TRIUKAS

Praėjusią savaitę penktą kartą „Davis Cup” teniso turnyrą laimėjo Ispanijos rinktinė.

Pirmas dvikovos rungtynes tarp Ispanijos ir Argentinos laimėjo Rafael Nadal. Jis 6–1, 6–1, 6–2 sutriuškino Juan Monaco. Antras rungtynes ir vėl laimėjo Ispanijos rinktinės atstovas. Šį kartą David Ferrer po ilgos ir intriguojančios kovos 6–2, 6–7(2–7), 3–6, 6–4, 6–3 šventė pergalę prieš Juan Martin Del Potro.

Po antros varžybų dienos ispanai vis dar negalėjo iškelti „Davis” taurės, nes dvejetų kovą laimėjo Argentinos duetui. David Nalbandian ir Eduardo Schwank 6–4, 6–2, 6–3 nugalėjo Feliciano Lopez ir Fernando Verdasco porą.

Trečią dieną įvyko tik vienos rungtynės. R. Nadal 1–6, 6–4, 6–1, 7–6(7–0) nugalėjo Del Potro. Po šių

rungtynių ispanai užsitikrino pergalę, pirmaudami serijoje iki trijų pergalių 3–1, o penktos rungtynės tarp Ferrer ir Nalbandian nevyko.

K. Raikkonen grįžta į „Formulę 1”

PAUL TRIUKAS

Praėjusią savaitę su „Lotus Renault GP” komanda sutartį sudaręs suomis Kimi Raikkonen, nuo kito sezono po dvejų metų pertraukos grįžta į „Formulę 1”.

Kimi Raikkonen. AFP nuotr.

32-ejų metų buvęs „Formulės 1” čempionas su nau-

ja komandą sudarė dvejų metų sutartį. 2007 metų čempionas iš pirmos formulės pasitraukė po 2009 metų sezono. Tada jį „Ferrari” komandoje pakeitė ispanas Fernando Alonso, o pats suomis pasitraukė į WRC (Pasaulio lenktynių čempionatą). Tiek 2010 metais, tiek šiais metais WRC jis užėmė 10-ąją vietą. Šiais metais jis taip pat sudalyvavo viename NASCAR etape.

Kitais metais „Formulės 1” rikiuotėje lenktyniaus net šeši čempionai.

Pigiausi skrydžiai FINNAIR ir kitomis linijomis iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ

VYTIS TOURS

1-800-778-9847

www.vytistours.com

info@vytistours.com

40-24 235th St., Douglaston, NY 11364

Prašau pasiteiraukite apie mūsų 2012 m. brošiūrą kelionėms į Lietuvą ir Pabaltijį.

Dėl turistinių kelionių skambinkite Ritai Penčylienei.

Sužinoti kainas ir padaryti rezervacija galite per

www.vytistours.com

Siuntinėjame info apie specialias nuolaidas.

Praneškite savo e-adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė

Tel fax: 708-403-5717

mamabar3@aol.com

Rita Penčylienė

Tel fax: 708-923-0280

pencylar@comcast.net

„Žiūrovas visada pajus, jei darbas bus padarytas ne iš širdies“

Skiautiniai (Quilt's). Prieš keletą metų lietuvių kalboje šio žodžio tiesiog nebuvo. Ir nors anksčiau dažnoje Lietuvos sodyboje galima buvo pamatyti iš skiautinių pasiūtų užtiesalų, užvalkalų dabar, deja, moterų senųjų darbų galima surasti tik muziejuose. Lietuvoje skiautiniai žinomi jau kelis šimtus metų. Etnografiniame muziejuje saugomi du XX a. pradžios skiautininiai kilimėliai.

Tačiau laikai keičiasi. Ir nors skiautiniai pas mus dar nėra tokie populiariūs, kaip Vakarų Europoje ar Amerikoje, pamažu ši meno rūšis Lietuvoje susilaukia vis daugiau gerbėjų.

Gruodžio 16 d., penktadienį, 7:30 val. v. Čiurlionio galerijoje savo sukurtus skiautinius rodys žinoma Lietuvoje skiautininkė Jadvyga Orantienė. Tad kviečiame ne tik susipažinti su šia įdomia menininke, bet ir atvykti į galeriją pasižiūrėti jos puikių darbų.

– **Pirmą kartą Čiurlionio galerija atiduota skiautinių parodai. Tai jau ne pirmoji Jūsų paroda JAV. Kaip jaučiatės rodydama savo darbus skiautinių „gimtinėje“?**

– Tai trečioji mano skiautinių paroda JAV. 1999 metais dalyvavau parodoje „Looking Back... The Best of 20th Century Quiltmaking“ (Omaha, Nebraska), kur rodžiau du savo darbus. Praėjusiais metais Lietuvos ambasadoje Washington, DC buvo suruošta asmeninė mano darbų paroda, tad ši bus trečioji.

Jaučiu didelę atsakomybę rodyti savo kūrinius skiautinių tėvynėje, bet raminuosi, nes skiautinius dariau kaip tapybos paveikslus ir jeigu dailininkas Jackson Pollack taškėsi dažais, kurdamas savo paveikslus, tai aš bandau kurti kitomis priemonėmis. Kurdamas paveikslus turi daug didesnės laisvės, negu darydamas tradicinius skiautinius.

– **Etnografijos muziejų kolekcijos byloja, kad Lietuvoje skiautiniai siuvami jau ne vieną šimtmetį, tačiau tik pastaraisiais metais susidomėjimas šia meno šaka netikėtai atgimė ir įgijo naują prasmę, suklestėjo. Kaip manote, kodėl?**

– Skiautinių menas Lietuvoje suklestėjo dėl keletos priežasčių. Reikia pasakyti, kad mūsų šalyje juos kuria vien tik moterys. Jos iš prigimties yra dizainerės, joms būdingas įgimtas harmonijos, grožio pojūtis, jos nori papuošti aplinką savo rankų darbais. Moterys Lietuvoje ypatingai kūrybingos, o skiautiniai – tai vienas iš būdų išreikšti save. Kurdamas žmogus gerai jaučiasi, tai kartu ir savo, kaip žmogaus, vertės pajautimas. Šalyje yra susikūrę keli skiautinių klubai, kurie aktyviai platina skiautinių meną.

Be to, tai yra ir būdas pabūti drauge, bendrystės pajautimas, pasidalijimas patirtimi. Šioje technokratinėje visuomenėje skiautiniai yra asmeninė širdies išraiška.

– **Jūsų darbai švyti visomis vaivorykštės spalvomis. Ar mėgstate spalvą?**

– Labai mėgstu spalvas. Spalvos – mano gyvenimas. Galiu valandų valandas žiūrėti į gražų audinio margumą, į atspalvius, laikyti rankose medžiagos skiautele. Dar būdamas gyvas dailininkas Algirdas Steponavičius gyrė, kad gerai jaučiu spalvą. Tačiau tai – ne mano nuopelnas, tai įgimtas gebėjimas.

Kai užaina liūdesys, pradėdu dėlioti spalvotas skiautes. Tai geriausi mano vaistai – pamirštu visą pasaulį, man egzistuoja tik spalvų pasaulis: gražus, skaidrus, šiltas.

– **Gal todėl iš grafikės tapote skiautininke?**

– Skiautiniui pasiūti nereikia daug priemonių, daug vietos, studijos, gali dirbti namų sąlygomis. Grafikai reikia turėti daugiau, kad ir spausdinimo mašinas. Be to, grafika – tai daugiau juodos-baltos spalvų kompozicija, graži linija, o man reikia daug spalvotos medžiagos skiautelių.

– **Įsivaizduoju, kad norint padaryti gražų skiautinį, reikia nemažai įgūdžių. O ko dar reikia, kad darbelis išeitų tikrai puikus?**

– Kaip ir kiekvienam paveikslui, turi pirmiausia turėti sumanymą ir žinoti, ko nori. Tai gali būti pasirinktas spalvinis sprendimas, pvz., dominuoja mėlyna ar žalia spalva, galbūt tai siužetinis spren-

dimas, o gal tai bus abstraktus darbas. Kad darbas gerai žiurėtųsi, nebūtų perkrautas ar per tuščias, reikia sukurti gerą kompoziciją. Darbas turi būti pagrįstas jausmu, jis turi jaudinti žiūrovą.

Pasiūti gražų skiautinį tikrai reikia turėti nemažai įgūdžių, bet svarbiausia – mylėti šį tikrai nelengvą darbą, įdėti daug širdies, daug sąvės. Be šito – be širdies – darbas bus gražus, bet nejaudins žiūrovo. Žiūrovas visada pajus, kuris darbas padarytas ne iš širdies.

Žinoma, reikia turėti daugybę ir įvairių spalvų skiaučių, kad padarytas kūrinys suspindėtų visais atspalviais.

– **Kiek laiko užtrunka pasiūti, sakykim, gražią lovatiesę?**

– Lovatiesę pasiuvu maždaug per mėnesį. Tačiau svarbiausia ne sugaištas laikas, o tai, kad darbas būtų gražus. Jeigu man nepatinka, matau, kad kažkas nepavyko, be gailėsčio galiu ardyti, keisti detales, daryti tol, kol gausis tikrai man patinkantis kūrinys. Siūdama skiautinius, pamirštu laiką, pamirštu kitus darbus, draugus. Egzistuoja tik viena – greičiau pabaigti skiautinį ir pamatyti įgyvendintą sumanymą. Tai suteikia didelio pasitenkinimo.

– **Tikrasis skiautiny – tai rankomis atliktas darbas. Ar Jūs naudojotės siuvimo mašina, ar viską atliekate rankomis?**

– Skiautiny susideda iš trijų sluoksnių. Viršutinį sluoksnį siuvu mašina ir kai jis paruoštas, kartu sudėdu visas tris dalis – viršutinį sluoksnį, užpildantį sluoksnį ir pamušalą – kartu ir tada jau visus juos sudygsniuoju rankomis. Kuo skiautiny daugiau sudygsniuotas, tuo gražiau atrodo, nes geriau išlaiko formą ir duoda gražų šviesos šešėlių žaismą.

– **Man kažkodėl atrodo, kad laisvės tradicinėje skiautinių technikoje nėra daug – spalvas, technikas ir medžiagas turi derinti pagal taisykles. O gal aš klystu? Ar duodate valią savo fantazijai, siūdama skiautinį?**

– Laisvės skiautiniuose yra tiek, kiek žmogus yra laisvas. Aišku, egzistuoja tam tikros taisyklės, bet jos yra visur, ir privalu jų laikytis, kad gyventum harmoningą gyvenimą.

Spalvas derini lygiai taip pat kaip ir tapybos paveiksle ar išaustame kilime – tiesiog renkiesi pagrindinę vyraujančią spalvą ir prie jos derini visas kitas. Aišku, tai priklauso nuo turimų skiaučių spalvinės gamos.

Jūs teisi, egzistuoja jau metų metais kuriamos geometrinės ornamentinės formos. Jos net turi savus pavadinimus, pvz., „Raštų trobelė“, „Saulutė“. Gali pasirinkti nusistovėjusią geometrinę formą, bet duoti laisvę spalvoms. Manau, kad skiautiniuose yra daug kūrybinės laisvės ir daug improvizacinių galimybių, netgi spontaniškumo. Besiūdama skiautinį kartais keičiu mintį, kad dar-

bas atrodytų įdomesnis, kompoziciškai vientisesnis.

– **Kaip atkeliauja sumanymai naujiems darbams?**

– Sumanymai naujiems darbams kartais kyla visai netikėtai. Dažnai temą išprovokuoja nedidelė, graži turimos medžiagos skiautė. Norisi ją panaudoti ir tada jau sukuri kompoziciją, į kurią įdedi ir patikusią medžiagos skiautele.

Kartais svečiuose pamatai tuščią sieną ir pagalvoji, kad čia tiktų koks nors darbas. Daug minčių sukelia žurnalų ir meno knygų žiūrėjimas. Na, o daugiausia kūrybinių sumanymų duoda parodų lankymas.

– **Tekstilė – menas, kurį lengva pritaikyti realiame gyvenime ir interjere. Ar daug Jūsų darbų yra pasklidę po kitus namus?**

– Po kitus namus dideli mano darbai nėra labai pasklidę. Esu keletą jų padovanojusi man labai brangiems žmonėms. Siūdama skiautinį sudėdu į jį visą širdį ir todėl jis tampa man labai brangus, atsisveikinti su juo man yra skausminga. Turi praeiti nemažai laiko, kad ramia širdimi pasakyčiau jam „Sudie“. Tačiau yra iškeliavę daug mano nedidelės apimties darbų. Juos darau žinodama, kad jie greitai iškeliaus, t. y. darau juos kitu tikslu.

– **Ar įmanoma iš tokio amato valgyti duoną?**

– Vienareikšmiškai galiu pasakyti – iš šito amato duonos nevalgysi. Tai daugiau žmogaus kūrybinė išraiška. Šiuo amatu gali prisidurti prie turimos duonos, ją pasiskankinti, bet užsidirbti – ne.

– **Priklausote klubui „Urtė“. Kartu su šio klubo narėmis organizuojate parodas, kartais pristatote ir kolektyvinį klubo kūrinį. Ar nesunku pasirinkti bendro kūrybinio darbo temą?**

– Mūsų klubas „Urtė“ šiemet šventė 20 metų jubiliejų. Klubo moterys įvairaus amžiaus ir profesijų, tačiau jas visas sieja didelė meilė paprastos skiautelės grožiui. Jubiliejaus proga suruošėme didelę apžvalginę parodą Vilniaus rotušėje. Joje eksponavome geriausius per du dešimtmečius „Urtėje“ sukurtus tiek autorinius darbus, tiek ir bendrai klubo narių pasiūtus skiautinius. Per savo veiklos dvidešimtmetį Urtė surengė 18 parodų, savo darbus eksponavo skiautinių parodose užsienyje: Anglijoje, Vokietijoje, JAV, Danijoje, Švedijoje.

Sugalvoti bendram skiautiniui temą – pats sudėtingiausias dalykas. Jei mūsų grupės susikūrimo pradžioje rinkdavomės labai paprastus motyvus, tai pastaraisiais metais sukūrėme darbus tokiomis temomis kaip „Nojaus arka“ ar „Rojaus sodas“. Prieš pradėdant bendrą darbą, kiekviena mūsų pasiūlo savo temą, o vėliau išrenkame mums labiausiai patikusį motyvą.

– **Jūsų paroda Čiurlionio galerijoje atsidaro prieš pat Kalėdas. Gal lankytojai galės įsigyti Jūsų pagamintų kalėdinių dovanėlių?**

– Daug kalėdinių dovanėlių tikrai neturėsiu, tačiau norintys galės įsigyti vieną kitą mažmožį.

– **Ačiū už pokalbį ir iki malonaus susitikimo parodoje.**

Kalbino Laima Apanavičienė

APŽVALGOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Lietuvos sostinėje svarstyti tarptautinio saugumo klausimai

RAMUNĖ LAPAS

18-asis Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) Ministrų tarybos susitikimas, vykęs šių metų gruodžio 6–7 dienomis Vilniuje, parodė ir konferencijų centre „Litexpo“, surengtas baigiantis metus trukusiam Lietuvos pirmininkavimui šioje 56 narius turinčioje organizacijoje. Į renginį atvažiavo daugiau kaip 40 šalių narių užsienio reikalų ministrų, kai kurioms valstybėms atstovavo ministrų pavaduotojai ar ambasadoriai. Atvyko ir šalių partnerių, tokių kaip Australija, Izraelis, Mongolija ir kt., atstovai bei svarbių tarptautinių organizacijų vadovai. Atskirai reikia paminėti ir Vilnių šiomis dienomis suvažiuosius pilietinių teisių aktyvistus – nuo Baltarusijos iki Šiaurės Afrikos, jų žodis renginyje taip pat buvo svarbus. Ministrų tarybos sesijoje nedalyvavo, nors buvo laukti, Europos Sąjungos užsienio politikos vadovė Catherine Ashton ir Lenkijos diplomatinės vadovas Radosław Sikorski.

Įžanga: nuo konferencijų iki vakaronės

Renginiai mieste prasidėjo dar iki oficialaus Ministrų tarybos atidarymo gruodžio 6 d. rytą. Sekmadienį, gruodžio 4 d., „Draugystės“ viešbutyje buvo surengtos net dvi konferencijos: ESBO ir Viduržemio jūros regiono valstybių partnerių pilietinės visuomenės konferencija „Geroji rinkimų praktika, politinis dalyvavimas, teisingumo ir teisės reforma“ bei ESBO pilietinės visuomenės konferencija „Įsipareigojimus paverčiant realybe. Pilietinė visuomenė, žmogiškasis matmuo ir ESBO reforma“. Pirmadienį, gruodžio 5 d., čia vyko ESBO pilietinės visuomenės konferencijos sesija, skirta žmogaus teisių padėčiai Baltarusijoje, o „Litexpo“ – apskritojo stalo diskusija „Kad moterų balsas būtų išgirstas“. Užbėgant įvykiams už akių, su šios diskusijos dalyviais, taip pat su pilietinių teisių organizacijų atstovais, tarp jų – Baltarusijos pilietinės visuomenės aktyvistais, Tolerancijos centre Valstybiniame žydų muziejuje antradienį susitiko JAV valstybės sekretorė Hillary Clinton.

Pirmadienio vakarą miesto svečius ir žiniasklaidos atstovus į priėmimą Rotušėje pakvietė Vilniaus meras Artūras Zuokas. Užsieniečiai pajuto lietuvišką vaišingumą ir mūsų kultūros dvasią: stalai lūžo nuo tradicinių užkandžių ir karštų bulvių patiekalų, kuriuos užgerti siūlyta ne tik vynu, bet ir „Trejomis devyniomis“, lietuviška degtine bei brenđiu. „Visko ragauti, į kišenę nekrauti“ ragino balsingoji Zita Kelmickaitė, o pasisotinusius svečius lietuviškų šokių žingsnelių mokė, nuobodžiauti neleido „Sutaro“ muzikantai ir šokėjai.

„Litexpo“ virto diskusijų apie pasaulinę saugumo strategiją židiniu

Antradienio, gruodžio 6 d., rytą į sesiją susirinkę dalyviai iš trijų žemynų – Europos, Šiaurės Amerikos

ir Azijos – išsirikiavo bendrai nuotaukai. Jos viduryje – dvi auščiausios pareigas užimančios moterys: Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė ir JAV valstybės sekretorė Hillary Clinton. Politikės pajuokavo tarpusavyje dėl suderintos aprangos – abi vilkėjo mėlynus kostiumėlius. Sveikindama 18-ąją ESBO Ministrų tarybą, Lietuvos vadovė kalbėjo: „Svarbu tęsti jūsų darbą, susijusį su užsitęsusių konfliktų sprendimu, naujų grėsmių įveikimu ir pagrindinių ESBO vertybių stiprinimu. Gyvybiškai būtina žmogaus teises ir pamatinius demokratijos principus perkelti į nacionalinę šalių politiką ir praktiką. Tai apima visas žmogaus teises ir pamatines laisves – nuo laisvų rinkimų iki žurnalistų saugumo.“

Vėliau trumpam užsukusi į spaudos centrą, kur darbavosi žurna-

lygiagrečiai sesijos rėmuose vyko dvišaliai susitikimai.

Dvišaliai šalių dialogai – ne mažiau svarbūs

Vien Lietuvos diplomatijos vadovas jų turėjo arti dvidešimties. A. Ažubalis dvišalius (dažnai ir daugiašalius) reikalus aptarė su naujuoju Italijos diplomatijos vadovu Giulio Terzi di Sant' Agata, Ukrainos, Bosnijos ir Hercegovinos, Prancūzijos, Serbijos, Izraelio, Mongolijos, Gruzijos, Turkijos, Azerbaidžano, Moldovos, Kazachstano, Australijos, Jungtinės Karalystės, Makedonijos užsienio reikalų ministras. Bene daugiausia dėmesio sulaukė Ažubalio susitikimas su Rusijos užsienio reikalų ministru Sergej Lavrov. Jo metu Lietuvos ministras kalbėjo apie problemą, kylančią dėl skirtingo istori-

simai.

Garbingiems svečiams antradienio vakarą buvo surengta iškilminga vakarienė Taikomosios dailės muziejuje bei priėmimas Nacionalinėje dailės galerijoje. Užsienio šalių ministrai gyrė Lietuvos pirmininkavimą ir jo baigiamąją dalį – Ministrų tarybos organizavimą. Pasak ministro A. Ažubalio, jeigu vidutiniškai pirmininkavimas šaliai atsieina 200 mln. dolerių, tai ESBO Ministrų tarybai suorganizuoti Lietuva išleido „nei daug nei mažai – 9 mln. litų“. Kitais metais ESBO pirmininkaus Airija.

Pasiekta nemažai, bet ne viskas

Apibendrinamas pirmąją dieną, Lietuvos užsienio reikalų ministras spaudos konferencijoje sakė, kad daugelis pasisakiusių parėmė Lietuvos pirmininkavimą, parėmė iškelto uždavinio, pirmiausia vadina mame trečiame matmenyje, t. y. su žmogaus teisėmis ir su demokratija susijusius klausimus. „Žinoma, – sakė A. Ažubalis, – yra tam tikros skiriamosios linijos, ir jų negalima nepastebėti. Tačiau mane nudžiugino, kad Airija, kuri perims pirmininkavimą, aiškiai pareiškė, jog tęs Lietuvos įsipareigojimus išaldytų konfliktų srityje, žiniasklaidos laisvės užtikrinime. Manau, labai svarbu, kad šitie du elementai tapo pripažinti tarptautinės bendruomenės, niekas jų neužginčio ir jie bus toliau įgyvendinami.“

Trečiadienį, gruodžio 7 d., paskelbtos 18-osios sesijos baigiamosios rezoliucijos atskleidė „skiriamųjų linijų“ kainą. Ne visus norimus sprendimus pavyko priimti – dažniausiai dėl Rusijos ar Baltarusijos prieštaraavimo. ESBO šalių užsienio reikalų ministrai nusprendė stiprinti atsaką į konfliktus ir tarptautines grėsmes, stiprinti ryšius su Afganistanu. Priimti sprendimai dėl lygių moterų galimybių ekonomikos srityje, susisiekiimo dialogo sustiprinimo, ESBO paramos įgyvendinant Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliuciją Nr. 1540 (dėl lengvųjų ginklų ir konvencinių šaudmenų), dėl svarbių Saugumo bendradarbiavimo forumo klausimų. Susitarta ir dėl kovos su prekybos žmonėmis deklaracijos.

Baigiamojoje spaudos konferencijoje Lietuvos užsienio reikalų ministras A. Ažubalis pasveikino sprendimą stiprinti ryšius su ESBO šalimis partnerėmis, ypač bendradarbiavimą su Afganistanu. „Tai ypač svarbu, nes artėja tarptautinių pajėgų išvedimas iš šalies“, – sakė jis. ESBO pirmininkas pabrėžė, kad būtina įsibėgėti sprendžiant užsitęsusių konfliktus regione. „Ypač didžiuojusi, kad Padnestrės konflikto suregulavimas vėl įstatytas į įprastą vėžes, oficialios derybos yra atnaujintos. Tikiuosi, kad galėsime pasiekti tolesnės pažangos čia ir Pietų Kaukaze per Ženevos diskusijas ir Minsko grupės veiklą.“ Jis pridūrė, kad tiki si netrukus pasveikinti Mongoliją tapus 57-ąją ESBO nare.

Straipsnis parašytas specialiai „Draugui“ iš Vilniaus.

JAV valstybės sekretorė Hillary Clinton ir Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis.

ELTA nuotr.

listai iš įvairių šalių, prezidentė džiaugėsi „puikia proga Lietuvai parodyti, kad ji gali organizuoti didžiulius tarptautinius renginius, gali būti objektyviu tarpininku ir spręsti didžiules problemas šiame regione“. Ji teigė, kad „Lietuva šiuo savo pirmininkavimu rodo pasirošimą bei gebėjimą pirmininkauti ir ES 2013 m.“

ESBO pirmininkas, Lietuvos užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis atidarymo sesijoje priminė euroatlantinės ir Eurazijos saugumo bendruomenės viziją, praėjusiais metais nubrėžtą ESBO šalių narių vadovų susitikime Astanoje, Kazachstane, ir teigė, kad ja rėmėsi šiemet 56 šalių bendrijai pirmininkavusi Lietuva. Jis pakvietė labiau įsitraukti į pagalbos Afganistanui teikimą, paragino remti ESBO šalių partnerių Viduržemio jūros regione perėjimą į demokratinę santvarką, pabrėžė pažangą atnaujinant derybas dėl Padnestrės konflikto – Lietuvai pirmininkaujant po penkerių su pusę metų pavyko atnaujinti derybas dėl Padnestrės konflikto suregulavimu – susitikimas pagal formulę „5+2“ gruodžio 1 d. baigėsi Vilniuje.

Organizacijos veiklą apžvelgė ir svarbiausius jos uždavinius išryškino ESBO generalinis sekretorius Lamberto Zannier, po to sekė šalių narių ministrų pranešimai. Tam buvo skirta ir antrosios dienos dalis.

jos ir istorinio teisingumo suvokimo, priminė daugybę neatsakytų klausimų dėl atominės elektrinės Kaliningrado srityje statybos, tuo pačiu Rusijos atstovą patikino dėl Lietuvos pasiryžimo demonopolizuoti energetikos sritį.

Ne mažiau lauktame susitikime su JAV valstybės sekretore H. Clinton apsiikeista nuomonėmis apie derybas dėl Padnestrės konflikto suregulavimu, aptartos Ženevos tarptautinės diskusijos dėl konfliktų Gruzijoje, šios šalies euroatlantinės perspektyvos, kalbėta apie Baltarusijoje vykstančius procesus (kalbėdama sesijoje H. Clinton labai neigiamai atsiliepė apie žmogaus teisių padėtį Baltarusijoje, kaip ir apie rinkimus Rusijoje). JAV valstybės sekretorė gerai įvertino Lietuvos veiklą Tarptautinių saugumo paramos pajėgų (ISAF) operacijoje Afganistane. Lietuvos užsienio reikalų ministras padėkojo už JAV paramą dėl ilgalaikės NATO oro policijos misijos Baltijos šalyse – toks sprendimas jau gali būti priimtas gegužės mėnesį Čikagoje įvyksiančiame NATO viršūnių susitikime.

NATO viršūnių susitikimo dienotvarkė aptarta ir Lietuvos prezidentės pokalbyje su JAV valstybės sekretore. Vis dėlto D. Grybauskaitė sakė, jog pagrindinės diskusijų temos buvo regioninio saugumo klau-

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Vilnius (ELTA) – Masinė jaunimo mankšta „Augsiu aktyvus 2011“, vykusi spalio 21 d. Lietuvos ugdymo įstaigose, pripažinta Lietuvos rekordu. Rekordus registruojanti agentūra „Factum“ šią mankštą, kuria siekta atkreipti jaunimo dėmesį į būtinybę gyventi aktyviau, pripažino masiškiausią mankštą. „Iniciatyvos fondo“ organizuota akcija sutraukė 116,000 dalyvių iš 730 šalies ugdymo įstaigų. „Factum“ Lietuvoje atstovauja pasaulio rekordų – Gineso – knygą leidžiančiai Jungtinės Karalystės bendrovei „Guinness World Record“. „Factum“ atstovai neatmetė galimybės, kad dar didesnė akcija galėtų mėginti pakliūti į Gineso rekordų knygą.

Lenkija stabdo dalyvavimą Visagino atominės elektrinės projekte

Vilnius (BNS) – Lenkijos partneriai nusprendė stabdyti dalyvavimą Visagino atominės elektrinės (VAE) projekte, paskelbė valstybės valdoma energetikos bendrovė PGE. „Atsižvelgiant į sąlygas, kurios pasirodė nepriimtinos dabartiniu metu, ir atsižvelgiant į mūsų grupės kitus svarbius projektus, nusprendėme išaldyti savo dalyvavimą šioje programoje, prieš priimant formalius išsipareigojimus“, – sakė PGE vadovas Tomasz Zadroga. PGE teigia, kad bendrovė nutraukė derybas su Rusijos energetikos grupe „Inter Rao“ dėl galimybės pirkti elektros energiją iš Rusijos Kaliningrado srities. Lenkija pati ketina statyti naują atominę elektrinę – PGE per 20 mėnesių planuoja pasirinkti technologiją atominei elektrinei, jos tiekėją ir jėgainės statybos vietą.

Žiniasklaidos teigimu, dėl PGE užsakymo gali varžytis „Hitachi-GE“, Rusijos „Rosatom“, statantis atominę jėgainę Rusijos Kaliningrado srityje, taip pat Prancūzijos, Kanados, JAV ir Pietų Korėjos susivienijimai. PGE vertinimu, atominės jėgainės projektas vertinamas 26,996 mlrd. litų. Lietuva šiuo metu derasi su „Hitachi-GE Nuclear Energy“ dėl investicijų į Visagine planuojamą statyti naują atominę elektrinę. Vyriausybė tikisi, kad sutartys bus pasirašytos kitų metų pradžioje. Skačiuojama, kad Visagino atominė elektrinė kainuos iki 17,3 mlrd. litų. Lietuva tiki, kad dalyvaujant strateginiam investuotojui bei regioniniams partneriams, tarp kurių buvo minimos Latvijos, Estijos ir Lenkijos energetikos bendrovės, atominė elektrinė Visagine bus pastatyta iki 2020 metų.

Lietuva iki 2015 metų turės suskystintų gamtinių dujų terminalą

Vilnius (ELTA) – Lietuva iki 2015 m. pasistatys suskystintų gamtinių dujų (SGD) terminalą, pareiškė Lietuvos premjeras Andrius Kubilius po SGD terminalo projekto įgyvendinimo tarpžinybinės komisijos posėdžio. „Klaipėdos naftai“ pastačius terminalą, jį turėtų perimti ir valdyti valstybės kontroliuojamas perdavimo sistemos operatorius. Ši nuostata numatyta siūlomame ekonominiame

SGD modelyje. Sausį turėtų būti paskelbta, kas laimėjo konkursą SGD saugykiai statyti. Lietuvoje suskystintų dujų terminalą tikimasi pastatyti ir pradėti naudoti iki 2014 m. Skačiuojama, kad terminalo statyba kainuos apie 200 mln. eurų, iki 20 proc. šios sumos galėtų padengti privatus investuotojas. Investavimo galimybėmis į terminalo statybą domisi JAV bendrovė „Cheniere Energy“.

Lietuvių pasiekimai tarptautinėje olimpiadoje

Vilnius (Delfi.lt) – Gruodžio 1–10 d. Pietų Afrikos respublikoje, Durbane vyko tarptautinė jaunimo gamtos mokslų olimpiada (IJSO, International Junior Science Olympiad), kurioje dalyvavo ir Lietuvos komanda. Ši olimpiada lietuviams buvo itin sėkminga – jie parsivežė sidabro ir du bronzos medalius. Giedrė Širvinskaitė iš Kėdainių „Atžalyno“ gimnazijos pasipuošė sidabro medaliu, Mindaugas Dagilis iš VšĮ Kretingos Pranciškonų gimnazijos ir Kasparas Vasiliauskas iš Kauno technologijos universiteto gimnazijos – bronzos medaliais. Tai – unikali olimpiada mokiniams iki 16 me-

tų, kurioje mokiniai iš viso pasaulio varžosi atlikdami chemijos, biologijos bei fizikos užduotis.

V. Putin kaltina JAV kurstant neramumus Rusijoje

Vilnius (BNS) – Rusijos premjeras Vladimir Putin apkaltino JAV kurstant neramumus jo šalyje dėl ginčijamų rinkimų, taip pat perspėjo protestuotojus, jog jie bus nubausti, jeigu peržengs įstatymų ribas.

Po tris dienas trukusių protestų prieš rinkimus, kurie, pasak opozicijos, buvo masiškai klastojami, V. Putin pareiškė, kad valdžia turėtų pradėti dialogą su opozicija, tačiau apkaltino kai kuriuos jos vadovus elgiantis savanaudiškai.

Rusijos opozicija pažadėjo savaitgalį surengti masinę demonstraciją Maskvoje, protestuojant prieš rinkimų rezultatus, nors per ankstesnes akcijas buvo suimta apie tūkstantis aktyvistų.

V. Putin pabrėžė, jog „jeigu žmonės veikia pagal įstatymus, jiems turi būti suteikta galimybė pasisakyti, o mes neturėtume varžyti šių pilietinių teisių“. Tačiau jis užsipuolė JAV valstybės sekretorę Hillary Clinton, kuri kritikavo sekmadienį vykusius rinkimus, netgi neperskaičiusi tarptautinių stebėtojų pranešimų. Pasak V. Putin, JAV kritika „nustatė toną kai kuriems žmonėms šalyje Rusijoje ir davė ženklą“.

Prieš šiuos rinkimus V. Putin taip pat kaltino Vakarų šalis finansuojant Rusijos nevyriausybinės organizacijas, kurstant jas ginčyti rinkimų rezultatų teisėtumą. Premjeras pridūrė, kad Rusijos žmonės nenori nestabilumo, panašaus į patirtą Uk-

rainoje ir Kirgizijoje, kurių autoritariniai režimai buvo nuversti per neseniai įvykčius sukilimus. V. Putin pabrėžė, kad tarp režimo ir opozicijos turėtų vykti dialogas.

Sekmadienį vykusius rinkimus laimėjo premjero V. Putin valdančioji partija, nors jos dauguma Valstybės Dūmoje smarkiai sumažėjo, o balsų buvo surinkta perpus mažiau.

V. Putin pritarė siūlymui sugriežtinti atsakomybę tiems, kurie pagal užsienio valstybių užsakymą mėgina kištis į vidaus procesus Rusijoje. „Mes – didžiausia branduolinė valstybė, tokia būsime ir toliau. Tai kelia tam tikrus mūsų partnerių nuogastavimus“, – pažymėjo ministras pirmininkas.

Apie tūkstantis žmonių buvo suimta per šią savaitę kasdien vykusias demonstracijas, kurių dalyviai protestuoja prieš įtariamus masinius rinkimų klastojimus. EPA nuotr.

Rumunija neigia pranešimus apie slaptą CŽV kalėjimą

Bukareštas (BNS) – Rumunija paneigė žiniasklaidos pranešimus, kad viename vyriausybiniame pastate Bukarešte veikė JAV Centrinės žvalgybos valdybos (CŽV) kalėjimas. „Žinios, kad Nacionalinio registracinio valstybės paslapties biuro (ORNISS) rūsyje kelerius metus veikė slaptas CŽV kalėjimas, kategoriškai neigiamos“, – paskelbė žinyba.

Nuo 2002 m. pabaigos šis pastatas esą buvo naudojamas tik kaip ORNISS būstinė. ORNISS yra saugomos Rumunijos valstybės paslaptys. Žiniasklaidos teigimu, minėtame pastate kurį laiką buvo laikomi spėjami 2001 m. rugsėjo 11-osios teroro išpuolių organizatoriai, tarp jų – Khalid Sheikh Mohammed. Po to jie buvo išgabenti į JAV bazę Guantanamo.

Nuteistas Illinois valstijos gubernatorius

Washington, DC (BNS) – Buvęs JAV Illinois valstijos gubernatorius Rod Blagojevich už korupciją nuteistas kalėti 14 metų. Birželio mėnesį jis buvo pripažintas kaltu 17-oje kyšininkavimo atvejų, įskaitant bandymą parduoti vietą Senate, kuri atsilaisvino Barack Obama išrinkus prezidentu.

Prokurorai prašė didžiausios 20 metų laisvės atėmimo bausmės ir teigė, kad R. Blagojevich žinojo, jog pažeidžia įstatymus. Demokratų par-

tijos narys gubernatoriaus pareigose išbuvo dvi kadencijas iš eilės nuo 2002 m. Jis turės sumokėti 20,000 dol. baudą ir 2012 m. vasario 16 d. atvykti į kalėjimą atlikti laisvės atėmimo bausmės.

R. Blagojevich buvo suimtas 2008 m., kai dar ėjo gubernatoriaus pareigas. Dėl suėmimo jis neteko pareigų. Prieš tai Illinois valstijos gubernatoriumi buvęs respublikonas šiuo metu taip pat atlieka laisvės atėmimo bausmę už korupciją.

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com
Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

CHIRURGAJ

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
Aurora Medical Center
10400 75 St., Kenosha, WI 53142
262-948-6990

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, SC
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

BENDRA PRAKTIKA

ANDRIUS KUDIRKA, MD, MPH
Bendros praktikos gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708-590-5300
www.seimosgydytojas.com

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

VYTENIS GRYBAUSKAS, MD
SUSAN T. LYON, MD
Ausų, Nosies, Gerklės ligos,
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

GINEKOLOGIJA

RAMONA C. MARSH, MD SC
Obstetrics & Gynecology
3825 Highland Avenue Suite 4A
Downers Grove, IL 60515
630-852-9400
Valandos susitarus

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Itasca: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
Akių ligos / Chirurgija/Akiniai
5850 W 111th Street
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6622
Holy Cross Hospital, #410S
Tel. 773-884-7960

DR. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ODOS LIGŲ SPECIALISTAI

DR. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

LIETUVIŠKI

„ANGELŲ SLAUGOS NAMAI“

puiki slauga,
žemos kainos

Tel. 708-207-5023

PASLAUGOS

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

IŠNUOMOJA

Išnuomoju vieną kambarį
su baldais netoli
„Kunigaikščių užkeigos“.
Tel. 708-439-9962, Zita.

PERKA ŽEMĘ

Perku arba išsinuoju žemę
Lietuvoje, tinkamą ūkininkauti. Pilnai
atsiskaitau per banką. Sandorį galima
atlikti Lietuvoje ir JAV.
Tel. +370-616-93194,
el. paštas: **kadugiai@gmail.com**

PARDUODA

PLC parduodamas 2 mieg. 1 vonios
„Condo“ – \$109,000 ir prieš PLC
„Townhome“ – \$234,000. PLC išnuo-
mojamas 1 mieg. 1 vonios „Condo“
– \$700/mėn. Century 21 ProTeam,
Linas tel. **630-674-5414**

WWW.SKYTRIP.NET
info@skytrip.net

773-663-4363

SIŪLOME:

- Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.
- Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Floridą, Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.
- Kruizai.
- Skrydžiai iš Lietuvos.

KEPYKLA IR DELIKATESAI

6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

“BAKE FOR ME” KAVINĖS

Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

321 N. Clark,
Chicago, IL 60654
312-644-7750
pirm. - penkt.
nuo
6:30 v.r. iki 3:30 v.p.p.

4305 S. Halsted,
Chicago, IL 60609
773-624-9900
pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 2 v.p.p.

autotradeusa
sales • export • rebuilding
www.autotradeusa.com

PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

LOT Lufthansa SAS FINNAIR KLM

doleris.com

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

SOCIALINIAI REIKALAI

„TAUPYMO KOLEDŽUI PLANAI“:
KAIP PASIRINKTI GERIAUSIĄ?

VAIDA MALECKAITĖ

Vis brangstant mokesčiams už mokslą universitetuose, sumani ir laiku atlikta investicija į atžalų mokslą daugeliui tėvų tampa nemenka problema. Platus „taupymo“ planų pasirinkimas dažnai tik apsunkina sprendimą. Nepadedą ir tai, jog, apsilankius pas vieną ar kitą panašius planus siūlantį tarpininką, pasirinkimas yra apriojamas iki kelių galimų variantų – tų, kuriais minėtas tarpininkas prekiauja (ir būtent dėl šios priežasties dažnai nutyli apie kitas, jums kur kas geriau tinkančias, tačiau kokurentų parduodamas programas). Internetė bei specialiuose spaudos leidiniuose siūlomi įvairūs planai dažnai nėra itin informatyvūs arba reikalauja nemenkų įgūdžių finansų srityje.

Kad ir kokios priežastys būtų – nesąžiningi tarpininkai, netobula vertinimo sistema ar pagaliau pačių klientų nenoras nuodugnai gilintis į finansinius skaičiavimus, akivaizdu, jog, neapdairiai pasirinkus „taupymo koledžui“ planą, gali būti, jog žadėtos sumos, atžaloms susiruošus mokytis, gauti nepavyks arba teks investuoti kur kas daugiau, nei tikėtasi. Kadangi aukštasis mokslas Amerikoje jau seniai tapo brangiu malonumu, noras gauti kuo daugiau naudos iš kaupiamų investicijų yra visiškai suprantamas. Deja, norint tai pasiekti, būtina žinoti bent pagrindinius dalykus apie „taupymo“ planus bei jų įvairovę.

Pirmiausia derėtų pabrėžti, jog, nepaisant panašių galutinių tikslų – užtikrinti besimokančiajam tam tikrą finansinę paramą siekiant aukštojo mokslo, visos „taupymo koledžui“ programos (kurių šiuo metu yra daugiau nei 80 rūšių!) yra skirtingos. Visos panašaus pobūdžio programos dažnai yra vadinamos „529-planais“, panaudojant nuorodą į atitinkamą jas reglamentuojančio federalinių mokesčių kodekso straipsnį. Šie planai leidžia tėvams ar globėjams sukaupti santaupas atžalų ateičiai, naudojantis federalinėmis bei kai kurių valstijų teikiamomis mokesčių lengvatomis. Šiuo požiūriu 529-planai yra panašūs į tradicinius pensijų kaupimo planus (401k, IRA ir pan.). Taupytojas (tėvai, globėjai ir pan.) atidaro sąskaitą būsimo studento (-ės) vardu ir periodiškai moka į ją tam tikras pinigų sumas – plano įmokas. Nors plano įmokos savaime nėra atleidžiamos nuo pajamų mokesčių, visas pelnas, gautas per plano investicijas, nėra apmokestinamas federaliniais, o dažnai ir – valstijos mokesčiais. Plano sukauptos santaupos, atėjus laikui, gali būti panaudotos mokesčiams už mokslą, knygoms ir kitoms mokymosi priemonėms.

592-planai, kaip ir daugelis ilgalaikių investicijų pagrindų sukurtų finansinių produktų, yra paremti skirtingo laipsnio rizikos sandoriais rinkoje, kuriuos vykdo investuotojas – bankas ar kita finansinė įstaiga. Akivaizdu, jog planai, kurių pagrindas – didesnį vidutinį pelną nešančios, tačiau su didesne rizika susijusios investicijos, turi didesnę galimybę atnešti nuostolių. Šį scenarijų ne kartą teko stebėti ir pastaraisiais metais, netikėtai prasidėjus finansinei

krizei.

Kita aktuali problema – mokesčiai, kuriuos ima tiek tarpininkai, iš kurių išigyjate planą, tiek plano administratoriai. Mokesčiai, kaip ir planai, ženkliai skiriasi, darydami įtaką tiek plano kainai, tiek galutiniam „taupymo“ rezultatui. Todėl yra labai svarbu iš anksto pasidomėti įvairių planų savybėmis bei kainomis.

529-planus galima išgyti iš finansinių paslaugų tarpininkų (brokerių) arba tiesiogiai iš valstijos valdžios oficialių atstovų. Žinotina, jog, naudojantis tarpininkų paslaugomis, didelių mokesčių tikimybė yra didesnė, nei išigyjant valstijos siūlomą planą tiesiogiai. Kai kurie tarpininkai apskritai nesiūlo nei savo valstijos, nei kitų valstijų administruojamų planų, nors šie planai atsietų kartais klientams kur kas pigiau ir/arba suteiktų specialių mokesčių lengvatų, teikiamų planą administruojančios valstijos.

Turint visa tai omenyje, iškyla klausimas, kaip pasirinkti tinkamą „taupymo koledžui“ planą? Be abejo, atsakymas į jį pirmiausia priklauso nuo kiekvieno asmeninių poreikių bei galimybių. Kita vertus, pagrindinė taisyklė, kuria vertėtų vadovautis, nesiskiria nuo tos, kurią taikote išgydami bet kokias vertingas prekes bei paslaugas – geriausias būdas užtikrinti, jog gausite daugiausia pridėtinės vertės už investuotus pinigus, yra stengtis iš anksto kiek galima daugiau sužinoti apie siūlomus rinkoje planus bei susidaryti savo nuomonę, kuris iš galimų variantų jus labiausiai tenkina. Išsamią informaciją galima rasti internete, naudojantis Securities and Exchange Commission (SEC) šaltiniais (www.sec.gov) arba specialiai sukurta svetaine www.collegesavings.org, tvarkoma Nacionalinės valstijos išdininkų asociacijos (National Association of State Treasurers).

Taip pat praverstų neįpareigojančios diskusijos su keletu tarpininkų apie tai, kokius planus jie siūlo ir kiek kainuotų jų paslaugas. Nepamirškite pasiimti visų siūlomų lankstinukų ir kitos medžiagos – turėsite ką išsamiau pastudijuoti namuose! Jei turite galimybę, visuomet pasitarkite su nešališku finansinių paslaugų specialistu.

Ieškodami jums tinkamo plano, jokių būdu nesusigundykite neprašytais pasiūlymais, kuriuos teikia įkylus pardavėjai telefonu arba elektroniniu paštu. Eidami šiuo keliu tikrai nesurasite geriausio varianto, be to, nemaža tikimybė, jog tapsite sukčių auka. Taip pat išsyk baikite kalbas su bet kuriuo „specialistu“, kuris tvirtina, jog naudojimasis tam tikru planu padidins būsimo studento galimybes patekti į norimą universitetą. Patikėkite, tai – visiška netiesa. Na, o jei vis dėlto nutarsite pasidomėti internete skelbiamais planų įvertinimais, nepamirškite, jog daugelis jų neatspindi visų su planu susijusių mokesčių lengvatų bei išlaidų, todėl geriausiu atveju gali būti naudojami tik kaip papildomos informacijos šaltiniai.

Parengta pagal National Association of State Treasurers bei žiniasklaidos informaciją

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. AUŠRINĖ SCHNEIDER
DANTŲ GYDYTOJA
Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos susitarus

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Road, Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos susitarus

DR. RAMUNĖ MACIJAS
Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-2131
Valandos susitarus

DR. DALIA E. CEPELĖ, DDS
Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
4635 W. 63 St.; Chicago, IL
Tel. 773-735-7730
9201 Broadway Ave., Brookfield
Tel. 708-387-2020

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

EUGENE C. DECKER, DDS, PC
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
**4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL**
Tel. 708-422-8260

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
Amerikos „TOP DENTIST“ 2009 M.
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com

PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas
- TMJ/TMD gydymas

DR. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

Sudoku Nr. 45 atsakymai

9	5	2	4	3	6	8	1	7
6	3	7	2	1	8	5	9	4
8	4	1	9	7	5	3	6	2
3	7	4	1	8	9	6	2	5
1	8	5	6	2	7	9	4	3
2	6	9	5	4	3	1	7	8
5	1	3	7	9	2	4	8	6
7	9	8	3	6	4	2	5	1
4	2	6	8	5	1	7	3	9

4	9	1	2	6	3	8	5	7
6	2	3	8	5	7	9	1	4
5	7	8	4	9	1	3	2	6
3	5	2	7	8	4	6	9	1
8	1	7	9	3	6	2	4	5
9	4	6	5	1	2	7	8	3
2	3	5	1	7	9	4	6	8
1	6	4	3	2	8	5	7	9
7	8	9	6	4	5	1	3	2

6 + 2 + 4 = 12

7 + 5 + 8 = 20

„Draugo“ sudoku Nr. 44 teisingai išsprendė ir mums atsakymus atsiuntė:

Vida Bučmienė, Cleveland, OH
Darija Naujokienė, San Francisco, CA
Ona Rušėnienė, Palos Hills, IL
Danguolė Mackevičienė, Palos Hills, IL
Zita Švedkauskienė, La Grange, IL

Labai džiaugiamės, kad sudoku galvosūkliai tapo mėgiama „Draugo“ skaitytojų laisvalaikio pramoga. Primename, kad tiek sudoku, tiek kryžiažodžių atsakymus mums galima siųsti paštu: „Draugas“, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629-5589; el. paštu – redakcija@draugas.org ir faksu: 773-585-8284.

IEŠKO DARBO

* **Moteris** ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo pakeitimuose arba darbo su gyvenimu. Moka bendrauti su žmonėmis. Tel. 708-654-2288.

* **Vidaus ir lauko** dažymo darbai. Patirtis. Tel. 773-550-1867.

* **Moteris**, gyvenanti Palos Hills, ieško papildomo šeštadieniais ar įstaigų valymo darbo. Tel. 708-220-3202.

* **Moteris** ieško darbo pakeitimuose arba su gyvenimu. Tel. 708-654-2288.

SIŪLO DARBĄ

Reikalingas įstaigos darbuotojas (-a).
Reikalavimai – kalbėti ir rašyti anglų kalba, geros kompiuterinės žinios, pageidautina įstaigos darbo patirtis. Reziūmė siųskite **rasago13@gmail.com**

Žurnalistė G. Sviderskytė narplioja „Lituanicos“ legendos mįslės

GABIJA STEPONĖNAITĖ

Vos keletas eilučių

Trūksta pagrindinių žinių

Beveik prieš 80 metų Amerikos lietuvių spaudoje pasirodė žinutė: „Mes skrisime iš New-Yorko į Kauną. Lietuvių tauta laukia iš savo sūnų ir drąsesnių žygių. Būtinai reikia ir jos sūnums prisidėti prie bendrojo darbo – tirti dar mažai žinomas žiemų Atlantiko vandenyno oro sroves.“ Taip 1932 m. lakūnai Steponas Darius ir Stasys Girėnas pranešė visuomenei apie savo drąsų užmojų. Vienus jų sumanymas pakeirėjo, kitus nustebino, o dar kitus – prajuokino.

Šiandien lakūnų vardai neatskiriama nuo lietuvių istorijos ir kultūros, jie tapo tautinės sąmonės, tautinio pasididžiavimo dalimi. Dariaus ir Girėno vardais pavadintos miestų gatvės, skverai, mokyklos, stadionai, net viršukalnė Pamyro pietvakariuose. 1933 m. įvykęs skrydis per Atlantą aprašytas vadovėliuose, periodinėje spaudoje, knygose. Išskirtinai paminėtas jubiliejus 1983-aisiais: Lie-

Trumpa „Lituanicos“ skrydžio per Atlantą istorija sutelpa į keletą eilučių: 1933 m. liepos 15 d. lakūnai Steponas Darius ir Stasys Girėnas pakilo iš New York istoriniam skrydžiui per Atlantą be sustojimo į Kauną. Už 3,200 dol. lakūnų įsigytas aukstasparnis monoplanas „Bellanca CH-300 Pacemaker“ už Amerikos lietuvių suaukotas lėšas buvo specialiai perdarintas: pailginti sparnai, įrengti didesni ir papildomi degalų, tepalų bakai, pakeisti keli prietaisai, įrengtas galingesnis variklis, sutvirtintas lie-muo, pakeistas sraigtas, lėktuvas atrauktas nauja drobe, nudažytas oranžine spalva. Visiems patikusį lėktuvo vardą „Lituanica“ pasiūlė Čikagos lietuvių laikraščio „Naujienos“ bendradarbis Antanas Vaivada.

Iš New York lėktuvas pakilo turėdamas kuro atsargų apie 50-iai valandų. Tačiau skrydis truko 37 valandas ir 11 minučių. Lakūnai žuvo, iki tikslo likus apie 650 kilometrų.

Dariaus ir Girėno fotografijų albumo sutiktuvės. Iš k.: D. Forsberg, vicekonsulė M. Krauchūnienė ir J. Paukštis. Nuotr. iš „Draugo“ archyvo

tuvos kino studija sukūrė vaidybinių filmą „Skrydis per Atlantą“, režisierius Robertas Verba pristatė dokumentinį filmą „Lituanikos sparnai“, o kėdainiečių kino mėgėjų studija sukūrė tuo laiku itin drąsų ir gana plačiai pagarsėjusį dokumentinį eksperimentinį filmą „Berlincheno trikampis“. 1984 m. Čikagoje išleistas Edmundo Jasiūno sudarytas bene išsamiausias Dariaus ir Girėno fotografijų albumas.

Istorija tokia sava, bet ne be paslapčių

Tačiau klausimų ligi šiol yra daugiau nei atsakymų. Niekas negali tiksliai pasakyti, kodėl lemtingąjį liepos 17-osios vidurnaktį „Lituanica“ sudužo miške prie Soldino, nacistinėje Vokietijoje (dab. Myslībužas, Lenkija). „Ima nuostaba, kad 80-metį minėdanti Dariaus ir Girėno „Lituanica“, tokia sava ir nuo mažens, atrodytų, kiekvieno pažinta, dar turi paslapčių. Esti šios nacionaliniu naratyvu tapusios istorijos ‘baltų dėmių’, kurias sodriomis legendų, mitų spalvomis ilgai uždavė laki žmonių vaizduotė”, – teigia dokumentinių filmų autorė, tyrinėtoja Gražina Sviderskytė, kuri daugiau nei prieš metus ėmėsi aiškintis lakūnų žūties aplinkybes.

Įvairiuose šaltiniuose dažnai nurodoma, kad Dariaus ir Girėno skrydis pagal tikslumą buvo geriausias, pagal įveiktą nuotolį – antras, o pagal ore išbūtą laiką – ketvirtas pasaulyje. Tačiau tikslus „Lituanicos“ kelias nežinomas, daug skrydžio užrašų dingę, ir neaišku, kodėl pasuktines 90 minučių „Lituanica“ blaškėsi taip pavojingai žemai – lyg visai sutrikusi.

„Ieškant detalesnių duomenų kyla painiavos. Pirmiausia krinta į akis, kad įvairiuose šaltiniuose minimas skirtingas ‘Lituanicos’ įveiktas nuotolis. Kartais tai lemia elementarios skaičiavimo klaidos, kartais – skirtingi vertinimai. Manoma, kad lėktuvas virš Europos didžiąją laiko dalį nuolat skrido aukštai, iki Vokietijos nėra patikimų jį pastebėjusių liudininkų parodymų ir, svarbiausia, trūksta lakūnų užrašų apie faktinę skrydžio eigą Europos priegose ir virš jos. Neturint papildomų dokumentų, visiškai tikslaus įveikto skridimo kelio neįmanoma įvardyti. Nėra ko stebėtis, kad daugelyje to meto vertinimų Darius ir Girėnas minimi prie rekordininkų, bet, kita vertus, kai kuriuose jie visai neminimi”, – aiškina Sviderskytė.

Lėktuvo sudužimo vieta buvo išvalyta per pusdienį, dingo trečdalis lėktuvo, sklido prieštaringos žinios. Vokiečių valdžia oficialaus tyrimo išvadas apie tragišką lakūnų žūtį patvirtino jau po savaitės. Lietuvoje speciali komisija nelaimės priežastis aiškinosi penkias savaites, tačiau jas viešai paskelbė tik spalio pradžioje. Jokių kitų oficialių žinių, pareigūnų komentarų apie skrydžio aplinkybes, išskyrus griežtus gandų paneigimus, nebuvo. Prancūzijos ir Vokietijos opozicinė spauda, praėjus vos savaičiai po „Lituanicos“ sudužimo, paskleidė žinią, esą lėktuvą galima per klaidą numušė vokiečiai. Šie teiginiai plačiai pasklido, bet niekur nebuvo patvirtinti. Užsienio spauda pabrėžė keistą sutapimą esą lietuvių lėktuvas nukrito netoli išlaptintos darbo stovyklos, tose pačiose apylinkėse, kur neaiškiomis aplinkybėmis jau buvo sudužę keli lėktuvai.

Lakūnų palaikų drama – ne mažiau mįslinga. Po nepaprastai iškilmingų laidotuvių Kaune didvyrių kūnai 10 mėnesių buvo balzamuojami. Deja, po to daugiau nei 30 metų jie neturėjo nuolatinės, deramos amžino poilsio vietos: buvo kilnojami, paslėpti, atrasti, pakartotinai tiriami. Palaikai, sudėti į karstus, atgulę į kapą 1964 m. Tik po 1968 m., kai buvo ekshumuoti paskutinį kartą, jie ilsisi ramybėje Kauno Aukštųjų Šančių kapinėse.

Gražina Sviderskytė. Dalios Kavaliauskienės nuotr.

Didelio darbo pradžia

Sviderskytė pusantrų metų nuosekliai studijavo spausdintą medžiagą apie Darius ir Girėną, nuo kovo mėnesio tyrinėja dokumentus Lietuvos centriniame valstybės archyve, Vytauto Didžiojo karo muziejaus fonduose. Ligi šiol peržiūrėti maždaug 20,000 dokumentų lapų tėra didelio darbo pradžia. „Užvaldo stipri nuojauta, jog atsakymai gali būti surašyti arba glūdi tarp eilučių ligi šiol netikrintuose, netyrinėtuose archyvuose”, – kalbėjo Sviderskytė. Turinti ilgametės patirties kaip žurnalistinių ir istorijos tyrimų specialistė, ji pusiau juokais sako, jog „šiam pasaulyje negalima padaryti nieko, kas nepaliktų jokio pėdsako”.

Aviacija jau daug metų yra pakerėjusi Sviderskytę. Ji yra knygos „Uragano kapitonas” (apie Antrojo pasaulinio karo pilotą Romualdą Marcinkų) autorė, jau dešimtmetį turi piloto mėgėjo pažymėjimą. „Aviacija – tai ne vien lėktuvai. Tai – pasaulio pažinimas, žemė ir dangus, ir žmonės”, – sakė ji.

Tyrimo autorės nuomone, pirmą kartą per beveik 80 metų palankiai klostosi aplinkybės, kad būtų įmanoma atlikti nuoseklų, gilų ir išsamų tarptautinį tyrimą Lietuvos, JAV, Vokietijos, galbūt Rusijos ir Lenkijos archyvuose.

„Lituanicos“ istorija yra sudėtinga ir daugiasluoksnė, todėl atsakyti į klausimą, kur glūdi svarbiausia jos mįslė, labai sunku. Galima būtų apibendrinti, kad išskirtinė, Lietuvai pašvęsta **Nukelta į 15 psl.**

„Dainavos“ ansamblio dainininkės neša Lietuvos vėliavą 1953 m. Dariaus ir Girėno skrydžio minėjime. Nuotr. iš „Draugo“ archyvo

A † A
RŪTA L. KILIUS URBUTYTĖ

Giliai ir nuoširdžiai užjaučiame Lietuvii Fondo Garbės komiteto narį, buvusį ilgametį LF tarybos narį POVILĄ KILIŲ, dukrą GINĄ su vyru JOHN, dukrą DIANĄ, anūkus TEDDY ir PETER, gimines ir artimuosius.
Tegul gražūs prisiminimai suteikia Jums stiprybės. Netekties valandą liūdime ir gedime kartu.

Lietuvių Fondo taryba ir valdyba

A † A
Dantų gyd. ČESLOVAI BAČINSKIENEI
AUKŠTINAITYTEI

mirus, su giliu nuoširdumu užjaučiame sūnus KAZĮ ir DONATĄ su žmona LINDA, anūką KAZIMIERĄ, brolių VYTAUTĄ su žmona DALIA.
Su visais artimaisiais liūdime kartu.

Lietuvių Dantų gydytojų sąjunga Čikagoje

Tėveliui

A † A
EDMUNDUI RINGUI, MD

Lietuvoje palikus šį pasaulį, giliai ir nuoširdžiai užjaučiame futbolo klubo „Lituanica” narį, sūnų dr. JULIŲ RINGŲ su šeima ir visus artimuosius.
Tegul nuostabūs gyvenimo prisiminimai suteikia Jums stiprybės.
Netekties valandą liūdime ir gedime kartu.

*Futbolo klubo „Lituanica”
žaidėjai ir valdyba*

ALLIANCE – GAIDAS – DAIMID
FUNERAL HOME

4330 S. California Ave, Chicago, IL 60632
Priešais Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčią
773-523-0440 Call us 1st

Gerald F. Daimid – Stanislaw Krozel Licensed Funeral Director Since 1993
Atnaujintos salės. Skubiais atvejais ir dėl kitų vietovių skambinkite 24 val. per parą.
Kremavimas nuo \$1,395. Pašarvojimas tą pačią dieną – \$2,495 ir 1 nakties tradicinio šarvojimo paketas – \$3,495.

* Į kainą neįeina karstas ir kitos paslaugos. * Šias kainas gausite, paminėję šį skelbimą.

Palos-Gaidas
FUNERAL HOME

• Patogioje vietoje tarp Čikagos ir Lemonto
• 10 minučių nuo Šv. Kazimiero lietuvių kapinių

11028 S. Southwest Hwy.
Palos Hills, Illinois
(708) 974-4410

A † A
ALGIS PRANAS RAULINAITIS

2011 m. gruodžio 6 d. užgeso plakusi mūsų bendraminčio, buvusio ilgamečio Lietuvii fronto bičiulių sambūrio nario Algio Prano Raulinaičio širdis.

Giliam liūdesy liko bičiulio Algio ištikimoji gyvenimo bendrakaivė Angelė, sūnus Darius su žmona Mika, gausus būrys artimųjų ir bendražygių Amerikoje, Australijoje ir Lietuvoje.

Algis P. Raulinaitis gimė 1927 m. gegužės 13 d. Kaune, žinomo tuometinės Lietuvos visuomenės veikėjo, teisininko ir politiko Petro V. Raulinaičio šeimoje. 1944 m. jis pasitraukė į Vokietiją. Čia, 1949 m., Freiburgo Alberto Liudwigo universitete baigė teisės studijas.

1949–1954 m. A. P. Raulinaitis gyveno Australijoje.

1954 m. A. P. Raulinaitis persikėlė į JAV. Įsikūręs netoli Los Angeles jis daugelį metų dirbo teisininku įvairiose finansinėse korporacijose. Tuo pat metu aktyviai dalyvavo ir JAV lietuvių visuomeninėje veikloje: priklausė skautų ir lietuvių teisininkų organizacijoms, įvairiu metu buvo PLB seimo pirmininkas, ALT’os Los Angeles skyriaus pirmininkas, JAV LB Krašto tarybos narys ir jos atstovas VLIK’e. A. P. Raulinaitis buvo vienas iš Amerikos baltų laisvės lygos steigėjų, aktyviai dalyvavo Los Angeles įsteigto Rezoliucijoms remti komiteto veikloje, prisidėjo prie rezoliucijos HCR 51 bei kitų Lietuvos laisvinimui svarbių dokumentų rengimo. A. P. Raulinaitis bendradarbiavo lietuviškoje spaudoje, dosniai rėmė išeivijos lietuvių organizacijas, fondus ir leidinius „Draugas”, „Aidai”, „Į Laisvę” ir kt.

A. P. Raulinaitis ilgus metus buvo aktyvus Lietuvii fronto bičiulių organizacijos narys, kurį laiką – jos vicepirmininkas. A. P. Raulinaitis iki pat mirties priklausė LFB tarybos prezidiumui, beveik kiekvienais metais dalyvaudavo LFB politinių studijų renginiuose Dainavoje (MI), LFB Los Angeles sambūrio studijų savaitgaluose, vykdavo į Lietuvoje organizuojamus Į Laisvę fondo lietuviškai kultūrai ugdyti renginius.

Visi, kas sutikome ir pažinome velionį Algį, prisiminsime jį kaip puikų bičiulį, rūpestingą šeimos žmogų, aktyvų visuomenininką ir didelį Lietuvos patriotą.

Amžina Jam pagarba ir ramybė...

Lietuvių fronto bičiulių taryba

Mielam L.A. Fronto bičiuliui

A † A
ALGIUI RAULINAIČIUI

po sunkios ligos mirus, jo žmonai ANGELEI, sūnui DARIUI, anūkei JULIAI, jos mamai MARYTEI-MIKAI VAITIEKŪNAITEI RAULINAITIENEI ir visiems RAULINAIČIŲ giminėms bei artimiesiems Amerikoje ir Lietuvoje, reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Los Angeles Fronto bičiuliai

Žurnalistė G. Sviderskytė...

Atkelta iš 14 psl. veikla paženklinta kapitono Dariaus biografija, abiejų lakūnų asmenybės ankstesnių tyrėjų pastangomis aprašytos gana išsamiai. Tačiau visa, kas susiję su skrydžiu bei jo atomazgomis, kelia aibes klausimų. Taigi tikslas yra surinkti detalios archyvinės medžiagos ir papasakoti 35 metų istoriją – nuo ‘Lituanicos’ pakilimo 1933 m. liepą New York iki palaikų ekshumavimo 1968 m. birželį Kaune – nuosekliai, nešališkai, dokumentiškai pagrįstai”, – sakė Sviderskytė.

Atvedė į Čikagą

Dokumentų paieškos atvedė ją į Čikagą, kur žurnalistė Balzeko lietuvių kultūros muziejaus archyvuose praleido savaitę dirbdama po 13 valandų per parą. Penki stalai buvo už-

versti dokumentais, nuotraukomis, relikvijomis, laikraščiais, žurnalais.

Kitais metais žurnalistė kartu su istorikais tęs tyrimą Lietuvoje, JAV ir Vokietijoje. Tarp siekiamų tikslų yra ir vaizdinis pasakojimas: įvykių atkūrimas bei interpretacija, pasitelkiant naujausią kompiuterinę grafiką bei technologijas.

„Nesu svajoklė. Manau, kad jei nebus aptikta prapuolusių vertybių, patikslinti, pavyzdžiui, viso nusikristo lakūnų kelio veikiausiai nepavyks. Bet paskutinis, lemtingas skridimo etapas ir po nelaimės besiklosčiusi drama vis dėlto turėtų praskaidrėti”, – teigė Sviderskytė.

Nors tyrinėjimai krypta link ilgamečio akademinio darbo, žinių apie tyrimo rezultatus visuomenei tikimasi pateikti 2013 m., minint „Lituanicos” skrydžio 80-metį.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo** bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) gruodžio 11d. 10:30 val. r. paminėsime trečią advento sekmadienį. Eucharistijos šventimą atnašaus kun. Augustinas Kulbis. Po šv. Mišių mokyklos salėje parapijos choro ir aukštaičių panevėžiečių klubo nariai ruošia Kalėdų popietę (vaišės suneštinės). Giedosime kalėdines giesmes, atvyks ir Kalėdų senelis. Maloniai kviečiame visus dalyvauti. Tel. pasiteiravimui 708-703-7114.

■ **Gruodžio 11 d. sekmadienį, 12 val.** p. p. „Žiemos stebuklų 2011“ festivalyje Navy Pier didžiojoje salėje (600 E. Grand Ave., Chicago, IL) pasirodys lietuvių tautinių šokių grupės – „Lietuvos vyčiai“ (vadovės L. Ringienė ir B. Matukonienė) bei „Suktinis“ (vadovė G. Elekšytė).

■ **Prieškalėdiniai Susitaikymo sakramento** (išpažinties) vakarai Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje vyks gruodžio 15 d. ir 19 d. 6:30 val. v. Išpažinčių laikas – šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 5 val. p. p. iki 6 val. v. Kūčių ir Kalėdų dieną išpažinčių neklausoma.

■ **Gruodžio 17 d., šeštadienį, 3 val. p. p.** Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje (6812 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL 60629) vyks Susitaikymo pamaldos ir bus klausoma išpažinčių. 4 val. p. p. – šv. Mišios. Kūčių ir Kalėdų dieną išpažinčių nebus klausoma.

■ **Maloniai kviečiame visus narius ir draugus į Lietuvos vyčių 112 kuopos Kalėdinį pokylį**, kuris įvyks gruodžio 18 d., 2 val. p. p. restorane „Mabanka“ (7844 S. Cicero Ave., Burbank, IL 60459). Kaina asmeniui 20 dol. Muzika Algimanto Barniškio. Vietas prašoma užsisakyti pas Reginą Juškaitis tel. 708-422-3541.

■ **Gruodžio 28 ir 29 dienomis Ateitininkų namuose** (1380 Castlewood Dr., Lemont, IL 60439) vyks biblinė stovyklėlė

1–6 klasių vaikams. Informacija ir registracija (iki gruodžio 18 d.) tel. 630-243-1070 arba el. paštu ses.laimute@yahoo.com (seselė Laimutė) bei misijos raštinės tel. 630-257-5613.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Kalėdinė mugė Lietuvių klube (4880 46th Ave., North, St. Petersburg, FL 33714)** vyks gruodžio 15 d., ketvirtadienį, 1 val. p. p. Mugėje galėsite įsigyti įvairių skanumynų.

■ **JAV LB San Francisco, CA apylinkės** valdyba gruodžio 17 d. nuo 5 val. p. p. iki 9 val. v. kviečia dalyvauti tradicinėje Kūčių vakarienėje Oakwood Athletic Club (4000 Mt. Diablo Blvd., Lafayette, CA 94549). Šventėje dalyvaus garbės konsulė Daiva Čekanauskaitė Navarette ir kun. Tomas Karanauskas. Daugiau informacijos el. paštu dpetrylaite@yahoo.com (Daiva).

■ **Apreiškimo parapija, New York Mai**ronio lituanistinė mokykla ir LSS skautai New York gruodžio 18 d., sekmadienį, Mt. Carmel bažnyčios salėje (Havemeyer St. ir N. 8-th St. sankryža, Brooklyn, NY 11211) ruošia tradicines Kūčias. Renginio pradžia – po 10 val. r. šv. Mišių Apreiškimo bažnyčioje. Programoje: mokinių šventinė programa, Kūčių vaišės, Kalėdinės giesmės. Į šventę atvyks Kalėdų senelis. Bilietus galite įsigyti pas Raimundą Šližį sekmadieniais Apreiškimo bažnyčioje arba užsisakyti el. paštu director@nymaironiomokykla.org.

■ **Gruodžio 31 d., šeštadienį, JAV LB** Centrinė NJ apylinkė kviečia sutikti Naujuosius metus Brielle Fire Company (509 Longstreet Ave. & Cardeza Ave., Brielle, NJ 08730). Pradžia 7 val. v. Vietas užsisakyti iki gruodžio 20 d. Tel. pasiteirauti 732-674-7556 ir 848-992-4222.

Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje gruodžio 4 d. įvyko Rūtos Šepetys knygos „Between Shades of Gray“ pristatymas. Knygos autorė R. Šepetys (pirmos eilės viduryje) su grupe laimingų renginio dalyvių. Inos ir Mindaugo Petokų nuotr.

Šv. Mišių tvarka

Pal. J. Matulaičio Misijoje Lemonte

Kūčių dieną –
gruodžio 24 d. (šeštadienį), 4:00 val. p. p. bažnyčioje
Vaikučius aprenkite angeliukais

Misijos Kūčios – 7:00 val. v.
Bernelių Mišios – 11:00 val. v.
PLC Jaunimo rūmuose

Šv. Kalėdų dieną –
gruodžio 25 d. (sekmadienį),
9:00 val. r. ir 11:00 val. r. PLC Jaunimo rūmuose

Naujųjų Metų dieną –
sausio 1 d. (sekmadienį),
9:00 val. r., 11:00 val. r. ir 6:00 val. v. bažnyčioje

Sausio 8 d. (sekmadienį) – Trys Karaliai
9:00 val. r., 11:00 val. r. ir 6:00 val. v.

SK. 047464

„Draugo“ krautuvėlėje galima nusipirkti kalėdaičių bei kalėdinių atvirukų (kaina – 1 dol.), kurių pasirinkimas – tikrai didelis. Tel. pasiteiravimui 773-585-9500.

Misijos choras 2010 metų kalėdiniame koncerte. Laimos Apanavičienės nuotr.

Kalėdinis koncertas
Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje
14911 W. 127th Street, Lemont IL
gruodžio 11 d., sekmadienį, 1:30 val. p. p.

Programą atlieka Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos choras (vadovė Jūratė Grabliauskienė), vaikų choras „Vyturys“ (vadovas Darius Polikaitis), solistės, smuikininkės ir skaitovė.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Skelbimų skyriaus tel. 1-773-585-9500

Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

SKELBIMAS

Aukštos indėlių palūkanos.
2.25 proc. trejiems metams terminuoti indėliai, 2.75 proc. trejiems metams IRA terminuoti indėliai
California Lithuanian Credit Union
Santa Monica, California
Tel. 310-828-7095

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747